500 KURUŞ YIL 6 SAYI 2157

CUMARTESİ 9 HAZİRAN 1979

EKONOMİ **Politika**

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜŞSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

İşgüzar'ın istifasından sonra

Muhalefet gensoruya hız verdi

- MHP'nin Mafaracı hakkındaki önergesinden başka AP de Maliye Bakanı ile Gümrük ve Tekel Bakanları hakkında 2 ayrı gensoru önergesi hazırlıyor...
- AP Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu, "Tıpkı Hilmi İşgüzar'da olduğu gibi Mafaracı ve Müezzinoğlu'nu düşüreceğiz" dedi

Haber Merkezi — CGP ve AP'liler tarafından verilen gensoru önergesinin gündeme alınmasının Meclis'te kabul edilmesi ve Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'ın istifasından sonra muhalefet partileri gensoru önergesi vermeyi hızlandırdılar. Önceki gün MHP'nin gensoru önergesinden sonra AP'lilerin de Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı ile birlikte Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu hakkında iki ayrı gensoru önergesi hazırladıkları bildirildi.

AP Grup Başkanvekili Esat Kıratlıoğlu, ANKA Ajansı'na yaptığı açıklamada Müezzinoğlu ve Mataracı hakkında hazırladıkları gensoru önergelerinin önümüzdeki günlerde okunacak şekilde Meclis Başkanlığı'na verileceğini söyledi. Kıratlıoğlu, «Bu gensoruların peşinden tıpkı Hilmi İşgüzar olayında olduğu gibi, düşüreceğiz ve sonuç alacağız» şeklinde konuştu.

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

- İstanbul Valisi Orhon Erbuğ ve Vali Vekili Salm Cotur, dün basına yaptıkları açıklamada uygulanacak olan kart sistemi konusunda «Bu sistem ne karne, ne vesika, ne de kupon sistemidir. Savurganlığın önüne geçmek için kısıtlamadır» dediler.

İstanbul'da petrol dağıtımı «kart sistemine» bağlandı

- Devlet Planlama Teşkilatı petrol sıkıntısına çözüm arıyor
- Ankara Valiliğinde dört saat süren toplantıdan sonuç çıkmadı

Haber Merkezi — Akaryakıt dağıtımı konusunda İstanbul ve Ankara valiliğince çalışmalar sürdürülürken, Devlet Planlama Teşkilatının da akaryakıt sıkıntısının çözümü için hükümete tavsiyeler sunacağı bildirildi. İstanbul Valisi Orhan Erbuğ, dün yaptığı açıklamada akaryakıt dağıtımının «kart sistemine» bağlandığını belirtti. Ankara Valiliğinde konuyla ilgili olarak yapılan yaklaşık dört saatlik toplantıdan somut hiç bir sonucun çıkmadığı bildiriliyor.

«KART SİSTEMİ» GETİRİLDİ

İstanbul Valisi Orhan Erbuğ, kart sisteminin özelliğini şöyle açıkladı:

«Bu sistem ne karne, ne vesiak ne de kupon sistemidir. Savurganlığın önüne geçmek için uyguladığımız bir çeşit 'kısıtlama'dır. Buna göre, İstanbul plakalı tüm araç sahip ve sürücülerine beyaz kart verilecek. İstanbul ve ilçelerinde daimi şekilde ikamet etmekle beraber İstanbul dışı plakalı araç sahip veya sürücüleri yeşil kart alacaklar, bu kişilere ihtiyaçlarını İstanbul'dan karşıladıklarını belirtir 'özel belge' verilecek. Kartını kaybedenlere ise sarı renkte yeni bir kart verilecek, bu kişiler sadece iki istasyondan yakıt alabilecekler. Geçici olarak İstanbul'a gelen araç sahip ve sürücülerine ise pembe renkte kart verilecek.»

(Devamı Sa. 7. Sü. 7'de)

İzmir 2. Ağır Ceza 141'i Anayasa Mahkemesine gönderiyor

- Mahkeme eski GSB duruşmasında 141'inci maddenin iptal edilmesi istemine oybirliği ile karar verdi

İzmir (POLİTİKA) — İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi eski GSB yöneticileri hakkında 141/1 maddeden açılan davayı dün görüştü ve 141. maddenin 1. bendinin Anayasa'ya aykırı ve çağdışı olduğunu belirterek iptali için Anayasa Mahkemesine götürülmesine oy birliği ile karar verdi.

İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi kararında, şöyle denildi: «TCK'nun 1 Mart 1926 tarihinde kabul edilmiş olup aradan yarım asırdan fazla bir zaman geçmiştir. Kabul tarihindeki siyasal, ekonomik ve sosyal şartlar ile buna bağlı olarak özgürlük anlayışı tamamen değişmiştir. Nitekim 1961 Anayasamızın kapsadığı özgür-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Denktaş «Taviz yok, anlaşma var» diyor

Lefkoşe, (ANKA) — Toplumlararası görüşmelerden önce temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya gelen Devlet Başkanı Rauf Denktaş önceki akşam Kıbrıs'a döndü.

Rauf Denktaş Ercan Devlet Havaalanında verdiği demeçte, en üst düzeyde temaslar yaptığını belirterek «Kıbrıs'ta toprak tavizi diye bir konu yoktur. Anlaşma meselesi vardır. Anlaşma demek uzlaşma demektir. Uzlaşmak için de karşılıklı verişler ve alışlar olabilir. Eğer karşılığında kat'i bir barış temin edilebilecekse» dedi.

Kıbrıs konusunda tavizlerle ilgili son zamanlarda çıkan gazete haberlerinin spekülasyondan ibaret olduğunu ileri süren Devlet Başkanı Denktaş, sözlerini şöyle sürdürdü:

«Bu gazete haberlerinin spekülasyondan öteye geçme

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

KÖY–KOOP eski yöneticileri hakkında dava açılması isteniyor

- Eski yöneticiler hakkında 87 sayfalık bir dosya kanıtlarıyla Savcılığa verildi
- Dava açılması halinde toplam olarak en az yüz yıl hapisleri isteniyor

Ankara, (POLİTİKA) — Yolsuzluklara adı karışan, görevini kötüye kullanan KÖY-KOOP eski yöneticileri hakkında dava açılması için savcılığa başvuruldu. Başta eski Genel Müdür Gürmen Kökten olmak üzere KÖY-KOOP eski Genel Başkanlarından Hadi İlbaş, Ahmet Altun, Pazarlama müdürlerinden Necip Hacı Füzeller, Ethem Beydoğan, Cemal Temelli ve 10 görevli hakkında yapılan soruşturma sonucu hazırlanan 87 sayfalık bir dosya, kanıtlarıyla beraber savcılığa iletildi. Eski Genel Müdür Gürmen Kökten ve Pazarlama Müdürü Necip Hacı Güzeller'in hakkın-

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

DC-10 uçaklarının yapımcı firması iflasla karşı karşıya

New York (ANKA) 13 gün önce Şikago Havaalanı yakınlarında meydana gelen ve 275 kişinin ölümüne sebep olan uçak kazasından sonra ABD havacılık yetkililerinin, pek çoğunda yapım hataları bulunduğu gerekçesiyle tüm DC-10 uçaklarının uçuşlarını yasaklama-

(Devamı Sa. 7. Sü. 2'de)

Ecevit: "Denetimden kaçan AP'nin kendisidir"

Ankara (Politika) — Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk ile haftalık olağan görüşmesini yapan Başbakan Bülent Ecevit son ekonomik yardımlara ilişkin bilgi verdi. Ecevit istifa eden Sosyal Güvenlik Bakanı Hilmi İşgüzar'ın yerine şimdilik bir atama yapılmasının düşünülmediğini belirterek, «Denetimden kaçan ana muhalefet partisinin kendisidir. Hem de yıllardan beri bir kaçış içindedir. Daha bu hafta bu kaçışlarının yeni örneklerini gördük. Böyle bir iddiada bulunma hakkına hiç sahip olmayan bir kuruluş varsa o da sayın Demirel nezdindeki Adalet Partisi'dir» dedi.

Cumhurbaşkanı Korutürk ile yaklaşık bir saati aşan görüşmesinden sonra son yardımlarla ilgili açıklama yapan Başbakan, Ekonomik İşbirliği ve Gelişme Örgütü çerçevesinde Türkiye için

(Devamı Sa. 7. Sü 8'de)

Ülkemizi ziyaret etmek isteyen üç Vietnamlı Yeşilköy'den içeri sokulmadı

İstanbul (Politika) — Türkiye - Vietnam arasında resmi diplomatik ilişkiler kurulmasına ve üç gün önce karşılıklı olarak elçi atanmasına karşın, Çin'in Vietnam'a saldırısı ile ilgili açıklamalarda bulunmak üzere İGD'nin davetlisi olarak ülkemize gelmek isteyen üç Vietnamlı Yeşilköy Hava Limanından içeriye sokulmadı.

Dün Suriye Hava Yollarına ait bir uçakla İstanbul Yeşilköy Hava Limanına gelen Nguyen Vanyu, Nguyenth Kimanam adlı erkeklerle Levan Nuoi adlı kadın Vietnamlılar havalimanı görevlilerince Türkiye'ye sokulmadılar.

Vietnamlılar ellerindeki biletlerin Şam - İstanbul - Frankurt olduğunu iki gün Türkiye'de kalıp Frankurt'a devam edeceklerini söylemelerine kar-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

İşgüzar'ın yerine kimin getirileceği tartışması yoğunlaştı

- AP ve MSP'den yeni kopmaların olacağı bildiriliyor

Ankara, (POLİTİKA) — Hilmi İşgüzar'ın istifası ile boşalan Sosyal Güvenlik Bakanlığına yapılacak atama konusunda henüz bir karara varılmadığı bildiriliyor. Anayasaya göre 15 gün içinde bir atama yapılması gereken boş bakanlığın Bakanlar Kurulu içinden bir aktarma ile mi yoksa dışarıdan atama ile mi doldurulacağı tartışması yapılıyor. Bildirildiğine göre Sosyal Güvenlik Bakanlığına da CHP dışından bir bakanın getirilmesi düşünülüyor. Ancak bu bakanlığa yapılacak atamanın

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

İstanbul'da ve Adana'da üç kişi öldürüldü

- THKP-C ve THKO-P üyesi olduğu öne sürülen 12 kişi gözaltına alındı

Haber Merkezi — Dün İstanbul'un Okmeydanı semtinde bir öğretmen yaylım ateşine tutularak öldürülürken, Adana'nın Meydan Mahallesinde Salih Yıldırım adlı bir işçi silâhlı saldırı sonucu öldü. Bir kişi de yaralandı. Amasyada da faşist komandolar TİP üyesi gençlere saldırdılar.

Öte yandan, İzmir'de THKP-C Eylem Birliği üyesi oldukları ileri sürülen 9 kişinin daha gözaltına alındığı, Sakarya'da da THKO-P örgütü üyesi oldukları öne sürülen üç kişinin yakalandığı bildirildi.

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Kenger'in tahliye istemi reddedildi

- Maraş davasının beşinci gününde ÜGD K. Maraş ve POL-BİR eski başkanlarının tutuksuz yargılanmasına karar verildi

Haber Merkezi — Adana, K. Maraş Gaziantep ve Adıyaman illeri Sıkıyönetim Komutanlığı 3 numaralı Askeri Mahkemesi'nde dün sabah K. Maraş katliamı sanıklarının sorgularına başlandı. Sorguları tamamlanan 7 sanıktan üçünün tahliye edilmesine karar verildi. İdam istemi ile yargılanan Ökkeş Kenger'in tahliye istemi ise mahkeme heyeti tarafından reddedildi. Yargılamanın 11 Haziran Pazartesi günü saat 7.30'a bırakıldığı bildirildi.

Hakim Kıdemli Albay Hikmet Hacımirzaoğlu başkanlığında duruşma komutanı Hava Pilot Albay Nizamettin Akın, üye Hakim Yüzbaşı Özcan Özkan, Hakim Kıdemli Yüzbaşı Okan Yalçınkaya ve Deniz Hakim Yüzbaşı Eyüp Merteş'ten oluşan 3 numaralı sıkıyönetim mahkemesi, dün saat 8.00'de yoklama yaparak duruşmaya başladı. Duruşmaya 34 giyabi tutuklu sanık ile tutuksuz 174 sanıktan çoğunun gelmediği saptandı. Yoklama işleminin tamamlanmasından sonra sanıkların sorgularına geçildi.

Dünkü duruşmada, K.

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

3 Komando toplam 50 yıl hapse mahkum oldu

Haber Merkezi — Fatih'de 19 Şubat 1977 günü CHP Gençlik Kolları üyesi, ODTÜ öğrencisi Ahmet Ağaoğulları'nı öldürmekten sanık MHP Fatih Gençlik Kolları üyesi Ümit Deniz Kulluk, İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi'nde dün yapılan duruşmasında 24 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldı. Faşist komando Ümit Deniz Kulluk'un duruşması

(Devamı S. 7. S. 5'de)

Maliye Bakanının yeniden Paris'e gitmesi bekleniyor

- IMF Başkanı Larosiere ile Müezzinoğlu'nun bir görüşme yapması söz konusu
- OECD ülkeleri Maliye Bakanları Pazartesi günü Pariste toplanıyor

Ankara, (ANKA) — Paris'den Ankara'ya iki gün önce dönen Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu'nun yeniden Paris'e gitmesi sözkonusu. Edinilen bilgiye göre, OECD ülkeleri Maliye Bakanları, pazartesi günü Paris'de toplanacak. Toplantıya Uluslararası Para Fonu Yönetim Kurulu Başkanı Joe de Larosiere de gelecek. Larosiere ile Müezzinoğlu'nun Paris'de özel bir görüşme yapmaları bekleniyor.

OECD ülkeleri Maliye Bakanları, Pazartesi günü Paris'de, dünya ekonomisinin genel sorunlarını tartışacaklar. Bilindiği gibi, geçtiğimiz hafta başında, dünya ekonomisinin genel sorunları üzerinde uzmanlar düzeyinde bir toplantı yapılmıştı. Bu toplantıda ulaşılan sonuçlar, Maliye Bakanları tarafından Pazartesi günü değerlendirilecek ve OECD'-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

Jivkov Temmuz'da Türkiye'ye gelecek

Ankara (Politika) — Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri ve Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Devlet Konseyi Başkanı Todor Jivkov 10 Temmuz Salı günü Türkiye'yi ziyaret edecektir. Başbakan Bülent Ecevit'le İstanbul'da bir görüşme yapacak olan Jivkov'un ülkemizde iki gün kalacağı bildiriliyor. Bulgaristan Komünist Partisi Merkez Komite-

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

SSK İstanbul Hukuk İşleri Bölge Müdürü ırkçılık propagandası yapıyor

TÜM-DER İstanbul Şubesi Sekreteri Muhammet Öz, bir açıklama yaparak Sosyal Sigortalar Kurumu İstanbul Hukuk İşleri Bölge Müdürlüğüne atanan Nejat Türkmenoğlu'nun kurumda ırkçılık propagandası yaptığını belirterek, görevinden alınmasını istedi.

»BEN JUDO BİLİRİM»

1979 yılı Ocak ayında serbest avukatlıktan SSK İstanbul Hukuk İşleri Bölge Müdürlüğüne atanan Nejat Türkmenoğlu'nun memurlar üzerinde baskı kurmak istediği belirtilen TÜM-DER'in açıklamasında şöyle denildi:

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

bu aşamada

ŞÜKRAN KURDAKUL

Her cumartesi ikinci sayfamızda

bu aşamada

ŞÜKRAN KURDAKUL

"Biz,, Deyince

Biz» deyince, toprağımızın belirlendiği nice savaşım aşamalarından geçmiş kavga adamlarıyla bütünleşmiş duyuyorum kendimi.

Ne zamandan?

Sınıf bilincinin uş güçlerinin çeliklerine su veren yüzyılların birikiminden..

Bilimi eyleme dönüştüren Bedrettin'den,

Şiiri direncin simgesi olan Pir Sultan'dan.

Ne zamandan?

Greve katılan tersane işçisinin ödün vermez istencinden.

1910'larda, sendikaları, klüpleri, gazeteleri eylem ve düşün adamlarıyla kapitalizme karşı ilk savaşım ateşini yakanlardan.

Yüzbinlerce Anadolu gencini Sarıkamış'larda, Sina çöllerinde, Galiçya'larda eriten Alman emperyalizminin kilit adamları Enver, Cemal vb. paşalara satılmayanlardan.

Boyun eğmeyenlerden.

Beraberlik duyarlığın ne zaman beraberlik gücüne erişir, Somutlanır?

En tarihsel kaynağın bereketiyle, en güncel olanın gerekliliğini iliklerinde duyarak «biz» diyebildiğin zaman.

1910'ların Mustafa Suphi'lerinin düşün tarihimize katkıları, 1919'ların Şefik Hüsnü'leriyle birlikte tuttukları safı, gizli-açık sansürlerin sisinden dumanından arındırıp görebildiğin aşamada, «biz» diyebilmenin onurunu duyabildiğin zaman.

Mütareke yıllarının piyasaya sürdüğü İngiliz banknotlarına karşı direnen vatanseverleri kafanda yarattığın resimlerde görebiliyor musun?

«Biz»i yaratacak olan sensin..

1921'lerde Aydınlık dergilerinde Sosyalist İşçi ve Köylü Fırkalarında, 25'lerde, 32'lerde öpülesi ellerinde bildiriler, yeni zorbalarla dış kapitalin birleştiği yıllar dirençleri kırılmayanları birlikte düşünebiliyor musun?

«Biz»i yaratacak olan sensin..

1940'lardan sonra anti-faşist hareketimizin nice güzelleri var tarihimizde. Yeni Edebiyat, Ses, Yürüyüş, Yurt ve Dünya-Adımlar, Sendika, Yığın, Görüşler dergilerimiz.

Kimlerin kalemleri faşizmi mahkûm etti bu dergilerde?

Bizim kalemlerimiz.

1942'lerde, 45'lerde, 46'larda, 51'lerde Abdülhamid'lerden kalma zindanlarda işkenceye yatırılanların bıraktıkları gizli - açık sansürlere tutulamaz kitabın her bir yaprağında kimin kanı var?

Bizim kanımız.

1960'lardan sonra kırsal alanlardan fabrikalara, köyden mahalleye kadar örgütlenme aşamasında kimin, ustalığı, sabrı, inadı, başarısı vardı.

Bizim ustalığımızın, bizim sabrımızın, bizim inadımızın, bizim başarımızın.

Amerikan emperyalizminin silahlı güçlerinin Kordonboylarında elini kolunu sallayarak dolaşmasına kim «yassah..» dedi.

Biz.

1970'lerde kimler kuşatıldı? Kimler hançerlendi arkalarından?

Bizimkiler.

Kapitalizmin uşakları, CIA ajanları, işbirlikçiler kimleri kurşunluyor kahpece?

Bizimkileri.

«Biz» deyince, seninle, onunla, ötekiyle adlarını bildiklerim, göz göze geldiklerim; adlarını bilmediğim göz göze gelemediklerimle; tartıştıklarım tartışacaklarımla bütünleşme duygusuna bırakıyorum kendimi.

Nereye doğru?

Düşüncemin donmadığı, görerek bakabilme yetimin sonuna kadar gelişeceği, yaşamın her kesiminde söz ve karar sahibi olacağım, kendimi ve seni sonuna kadar gönüldeş bilip, sonuna kadar eleştireceğim, eleştirene sonuna kadar us gücümü vereceğim yere doğru.

Bize doğru.

Proleteryanın iktidarına doğru..

FORUM

Mesleki Teknik Eğitim

Eğitimde önemli olan içeriktir. Yeni yeni kurumlar üretmektense toplum ve üretim içinde deney geçirmiş kurumların çağdaş teknolojik gelişmelere koşut olarak iyileştirilmesi daha kalıcı çözüm yoludur. Eğitim kurumlarını yaşatan toplum ve üretimdir. Adları ne olursa olsun toplumsal emeğe katılmayan, üretimden kopuk eğitim, savurganlığı ve saygınlığı olmayan eğitimdir.

Fikri Şen
(Tekniker)

Mesleki teknik öğretim, sanayi sistemimizdeki amaca ulaşmak için, yani genç insanlara, çok defa dediğimiz gibi «üretime hazırlamak» için başlıca araçtır.

Bu, okul tipi öğrenimle emeği, emekle öğrenimi birbirine bağlamaktadır. Bugünkü mesleki teknik eğitim okullarının adı meslek-teknik okullarıdır, içeriği değildir. Bu içeriğe kavuşturulmaları gerekir. Bugünkü okullarda, zayıf teorik aydınlatma, bir dizi yöntemsel ve yöntembilimsel sorunun yetersiz işlenmiş olması, deney ve iyi örgüt yokluğu, öğretim işlerinde gelenekçilik ve biçimcilik, öğretmenlerin ve ilgili yönetici eğitim organlarının yetersiz hazırlığı; okulların maddi teknik bazına ilişkin güçlükler, işletme, fabrika gibi çalışma alanlarında çalışmaların iyi eşgüdümlendirilmemesi teknik eğitim gören elemanlar üzerinde ve teknik eğitim bünyesinde büyük sorunlar doğurmuştur.

Ancak doğru bir şekilde kurulan bu okullar; ıslah edilebildiği takdirde, bütün gençleri kendi ihtisaslarını geliştirmeleri için başlı başına çalışmaları, işçi sınıfı ve köy ekonomisi emekçileriyle, üretim emeğiyle, toplumsal gelişme ile bağlantı kurmaları sayesinde, maddi hayata hazırlanmaları için en elverişli koşulları yaratabilecektir.

Bugünkü öğretim sistemimiz; gençlere, toplumsal üretime, topluma faydalı emeğe katılmaları için gereken yetişkinliği vermemekte ve bu ilkenin pratikte uygulanması koşullarını sağlamamaktadır.

İnsan bilgisinin bugünkü boyutu, alabildiğine büyük ve çok yanlıdır. Bu bilgilerin okulda tamamiyle öğrenilmesi ve çağdaş insanın her şeyi öğrenmiş olarak öğrenimini tamamlaması olanaksızdır.

Bütün bunlar, kadroların ve bireylerin, bilgileri ile deneylerini aralıksız tazeleyip zenginleştirmelerini, bilimsel-teknik devrimin yeni buluşlarına uygun olarak ihtisaslarını artırmalarını gerektirmektedir. Bu da, hayat içinde araştırma, bağımsız çalışma alışkanlıklarının öğrencilere okul sıralarında kazandırılması ile mümkün olacaktır.

Dünyadaki bilimsel - teknik ilerlemeler, bize elemeği ile akıl emeğini birleştirmeyi gösteriyor. Her yanlı gelişmiş insan kişiliği yaratmak, yarının vatandaşına yapılabilecek en iyi şeydir.

Bunun yolu, temel öğretim ve yüksek öğretim okullarından geçer. Her meslek okulu, genç insanlara doğa ve topluma ilişkin belirli bilimsel bilgi, gerekli genel kültür ve mesleki teknik bilgi elde etme olanağı vermeli, geliştirmeciliği öğretmelidir.

Böylelikle gençler, daha okul sıralarında belirli üretimsel ve tekniksel alışkanlıklar edinmeli, topluma faydalı emek için yetiştirilmelidir.

Bütün öğrenciler, belirli bir zaman sonra öğrenim çalışmalarını maddi üretimdeki çalışmalarıyla kaynaştırabilmelidirler.

ÇOK YÖNLÜ EĞİTİM ?
(Politeknik)

Son günlerde eğitimde güncel olan bir konu var: Üniversiteler Yasa Tasarısı. Tasarının hazırlanmasında payı olan eğitimciler, Üniversite yetkilileri ve Milli Eğitim Bakanlığı ilgilileri; teknik eğitim alanında birtakım değişiklikler, yenilikler geliştiriyorlar. Yani Türkiye'deki eğitimi ıslahın yollarını arıyorlar.

İlk bakışta sevindirici gibi gelen konu incelendiğinde düşündürücü oluyor. Beyinlerde soru işaretleri gitgide çoğalıyor. Eğer, düşünürken salt bugünü değil geçmişi de biraz işe katarsanız, ıslah için geliştirilen tasarının yanlışlarla dolu olduğunu ve yine genç insanların geleceklerinin çok aydınlık olmadığını görürsünüz.

Eğitim salt okul binalarının içinde düşünmek, öyle programlamak ve sürelere bağlı kılmak, geçmişten bu yana nasıl yarar getirmediyse, bugün de getirmiyecektir.

İster 3 yıl, ister 4 yıl, isterseniz ömür boyu eğitim deyiniz. İsterseniz akademi, fakülte, yüksek okul; veya birkaçını birlikte aynı çember içine koyup buna da Politeknik Üniversite deyiniz.

Öğrenim kurumlarının adları ve süreleri çağımız dünyasında pek birşey ifade etmiyor artık. Çağımız insanı ve üretim birimleri, geçmişten bu yana değişik isim ve artan-eksilen sürelerle ünvan veren, diplomalı insan yetiştirmeye yönelik eğitme ve eğitim kurumlarına isimleri ve süreleri ne kadar büyük olursa olsun itibar etmiyor.

Eğitimin birinci temeli çevre yani maddi hayat, ikincisi teori ile koşut olan üretimin içidir. Yaparak öğrenme, geliştirme ve değiştirme içeriği olmayan eğitim, yozlaşmaya mahkûmdur.

Temel eğitim dediğimiz, ilk-orta-lise üçlüsünün bütünü olan orta öğrenim süreci çağdaşlaştırılmamış, insan yeteneklerinin açığa çıkması tesadüflere bağlı olan bugünkü sistemde; istediğiniz kadar Politeknik Üniversite açınız, uygulayıcı endüstriyel mühendis ünvanları geliştiriniz, üretim için eğitim yapılmıyorsa, çözüm değildir.

Politeknik eğitim, insanı hayatın her alanında çalışmaya hazırlayan, bütün yeteneklerinin açığa çıkmasını sağlayan, çok yönlü insanı yaratan eğitimdir. Politeknik eğitimin örneği, dış ülkelerde olduğu gibi, adı değişik olmasına karşın ülkemizde de yaşandı. Köy Enstitüleri, politeknik içerikli eğitim kurumlarıydı. Endüstri dalında eğitim veren, 5 yıl süreli Sanat Enstitüleri Politeknik içerikli eğitim kurumlarıydı. Sanat Enstitülerinden sonra, yüksek öğrenim veren ve süreleri de yeterli olan TEKNİKER Okulları Politeknik Eğitim kurumlarıydı.

Sanat Enstitüleri ve bunlara dayalı olarak yüksek öğrenim veren Tekniker Okulları; yaparak öğrenen ve öğrendiğini üretime aktaran çok yönlü teknik eleman yetiştiren kurumlardı.

Bizce bugünlerde gündeme gelen Üniversiteler Yasa Tasarısında, Politeknik Üniversite bünyesinde yetiştirilmek istenen, ve uygulayıcı yönü olan, endüstriyel mühendislik, mevcut TEKNİKER'LER için düşünülmeli ve bu okul tipleri yeniden hayata kavuşturulmalıdır.

Türkiye'nin, düşünen fakat seyreden teknik elemandan çok, düşünen ve düşündüğünü uygulayan, üretime katan teknik elemana ihtiyacı vardır. Türkiye Ekonomisinin, tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da savurganlığa tahammülü yoktur. En kısa sürede üretim alanına katılacak ve bugünkü endüstriye emek katacak teknik elemana ihtiyacı vardır.

Dünyadaki teknolojik gelişmeler öylesine hızlı oluyor ki, üretim içinde ve dışında kendini teknolojik gelişmelere göre yenileme alışkanlığı verilmeyen insanlar, gördükleri eğitimin süresi ne kadar çok olursa olsun, okulları bittikten kısa zaman sonra geri kalacaklar ve üretimin dışına düşeceklerdir. Bunların örneği yaşanmıştır ve yaşanmaktadır.

Bugünlerde yeni yeni eğitim kurumları düşünülürken, geçmişte uygulanan ve zaman israfı olmadığı gibi ekonomik de olan «TEKNİKER» eğitiminin en geçerli yol olacağı gözden uzak tutulmamalıdır.

Son günlerde görüşülmeye başlanan Üniversiteler Yasa Tasarısı, işe tavandan başladığı için, iyi niyetli hazırlanmasına karşın düşünüleni veremeyecektir.

Kurulması düşünülen politeknik üniversiteler, politeknik eğitimin, ilk ve orta öğrenim kurumlarında başlatılması ile daha sağlıklı olacağı gözden kaçırılmamalıdır.

Eğitimde önemli olan içeriktir. Yeni yeni kurumlar üretmektense toplum ve üretim içinde deney geçirmiş kurumların çağdaş teknolojik gelişmelere koşut olarak iyileştirilmesi daha kalıcı çözüm yoludur.

Teknikerlere duyulan gereksinim sonucu bu açığı doldurmak için açılan Meslek Yüksek Okulları üretimle koordine bir öğrenime koyulduğu takdirde bunlar politeknik eğitim için uygun kurumlar olabileceği gibi, tasarımcı teknik elemanlar ile ana üretim güçleri arasında köprü görevini sürdürecek teknik elemanların yetişmesine olanak sağlayacaktır.

Eğitim kurumlarını yaşatan, toplum ve üretimdir. Adları ne olursa olsun toplumsal emeğe katılmayan, üretimden kopuk eğitim, savurgan ve saygınlığı olmayan eğitimdir.

yorum

OYA BAYDAR

Renginden utanan güller

KIZIL karanfil devrimin simgesidir; tıpkı kızıl bayrak gibi. Kızıl karanfil, işçi sınıfının, emekçi yığınların, yani sosyalizm öncesi tarihin bu ezilen, sömürülen çoğunluğunun dökülen kanlarının, daha güzel bir dünyaya, kurtuluşa tutkusunun, kararlılığının simgesidir; tıpkı kızıl bayrak gibi... Kızıl karanfil, bugün, devrimin, inancın, işçi sınıfının uluslararası dayanışmasının simgesi olduğu kadar, ilericiliğin, demokrasi savaşımının, barış ve dayanışma güçlerinin de simgesi olmuştur. Sömürücülerin, işbirlikçilerin, işçi sınıfı ve emek düşmanlarının, talancının, vurguncunun ve onların politika madrabozlarının, kızıl karanfil, kızıl bayrak gördüler mi, kırmızı görmüş boğaya dönmelerinin nedeni budur. Ellerindeki tüm propaganda olanaklarını kullanarak, yıllar yılı halkımıza «kızıl»ı, dünyanın bu en anlamlı, en güzel, en parlak rengini umacı diye, düşman diye yutturmalarının nedeni budur. Bayrağımızın güzelim renginin de kızıl olduğunu, ay yıldızının o kızıl renk için nazlı nazlı dalgalandığını görmezlikten gelmez ve göstermemeye çalışmak istemelerinin nedeni budur. 1 Mayıs alanlarında «kızıl bayrak açıldı» yaygaraları bundandır. Evet sömürücüler, talancılar, işbirlikçileri, emek düşmanları, işçi sınıfının, sömürülenlerin, ezilenlerin hak arayışlarının simgesel renginden bile korkarlar.

MHP haydi haydi korkar tabi'. Korkar korkmasına ama, MHP'nin tosuncukları, bugün başlayan kongrelerinde neşeyi bulmak için yakalarına bir çiçek takmadan da edemezler. Hep bilinir: Faşizm, heryerde iktidara devrimcilerin yöntem ve sözlerini taklid ederek, kendisini devrimci (!) göstermeye çalışarak gelmiştir. Yığınların aklını, bilincini bu yolla çalmayı denemiştir, kendisinin bu düzenin en uyumlu ve kanlı parçası olduğunu saklayabildiği kadar saklayarak gelmiştir. Eh, MHP'liler de karanfil geleneğini ihmal etmiyorlar. Birer beyaz gül iliştireceklermiş yakalarına. Dikkat edin asla kızıl değil, kızıl'ın zıddı renk sayılan beyaz karanfil.

BUGÜN bütün beyaz güller renklerinden utanıyorlar. Bugün bütün beyaz güller korku içinde. Bir yanda Maraş davası görülürken, bir yanda faşist terör tüm hızıyla sürerken, beyaz güllerin boyunları bükük. Ya bir komando tosuncuğun yakasını süsleme bahtsızlığına uğrarlarsa? Ya kaderde MHP kongresine götürülmek varsa? Korkuyor beyaz güller.

VE MHP'li kongrecilerin yakalarında boynu bükük, eğreti duran, orada takıldıkları anda solan beyaz güllerin rengi yavaş yavaş kızarıyor. Bunca yıldır, faşistlerin döktüğü bunca kanı hatırlayıp kızarıyor. Maraş'ta birkaç aylık çocukların, yaşlı ninelerin, gebe anaların nasıl öldürüldüğünü anımsayarak utancından kızarıyor. Ben kimlerin yakasındayım diye, kahrından, öfkesinden kızarıyor.

GÖRMÜYOR MHP'liler. Göğüslerine takıp beyaz sandıkları güllerin hepsi, onları protesto edercesine onlarla alay edercesine kıpkızıl olmuş.

GÖRMÜYOR MHP'liler, kızaran beyaz güller göğüslerinden çoktan düşmüş, bir ordu olmuş yollara dökülmüş, devrimcilere, çiçeği çiçek yapan güzel insanlara kavuşmak için bir kızıl sel gibi akıyorlar. Görmüyor MHP'liler, beyazken kızıla dönen, kendi yakalarında kıpkızıl kesilen güllerin bir kızıl sel gibi aktığını ve bu selin, faşizmi yutmak için her geçen gün biraz daha kabardığını görmüyorlar.

RENGİNDEN utanan gül kızıla döndü çoktan Ve gerçek sahiplerine doğru koşuyor.

Okurlardan Politika'ya

«Bir ekmek bir politika» üzerine

Uzun bir aradan sonra, okurlarının karşısında yeniden çıkan Politika Gazetesi'nin baş tarafından dört sözcük yazılı «BİR EKMEK BİR POLİTİKA». Birçok anlama gelen bu sözcüklerin gerçek anlamı nedir? Ne değildir? Bunu açıklamak istiyorum. Yalnız şunu unutmamak gerekir; her yorum, her sav, kesinkes doğrudur demek de istemiyorum. Görüşlerimin doğruluğu ya da yanlışlığı tartışılabilir. Bu da ayrı. Ne var ki her görüşü eleştirmek —eğer doğruların ortaya çıkmasını gerçekleştiriyorsa— devrimciliğin ana ilkelerinden yalnızca biridir.

Yazıma iki görüşle başlamak istiyorum. Birincisi: Bir ekmek fiyatının bir Politika Gazetesi fiyatına eşdeğer olduğudur. Ama ne var ki, bu görüşe ben de katılmıyorum. Bu yalnızca bir olasılık, ya da kanı. İkinci görüşüm biraz daha değişik. Eğer yanılmıyorsam, Gazetenin baş tarafına yazılan bu dört sözcük bu anlam, bu amaç için konulmuştur. Ekmek insan yaşamında önemli bir yer tutar. Bir doyum aracıdır, bir gereksinimdir. Ben küçükken bir iş yapmaya kalksam, büyüklerimiz kızar, «Önce ekmeğini kazan» derlerdi. O zaman kızardım. Hatta alınıp ağladığım bile olmuştur. Ekmek kazanmak o denli zor mu derdim kendi kendime? Bir ekmeğin insan yaşamındaki önemi neyse, kültür ve bilinç de odur. Bu iki olguyu birbirinden soyutlamak, sanırım bizi yalnız sonuca götürür. Politika Gazetesi bu açıdan bir ekmekle eşdeğer tutulmuştur. Ya da tutulmak için uğraş gösterilmiştir. Yanılıyor muyum? Bir basın organının, okurlarına (kitlelere) en doğru, en yalın gerçekleri verebilme yolundaki atılımıdır. Bu uğraşlar sömürüsüz, insanın insanca yaşayabileceği bir dünya düzeninin kurulmasında atılan adımlardan biridir. Hep söyler dururuz. Doğa tüm insanlara eşit olanaklar tanımıştır. Bu sözün doğruluğu ya da yanlışlığı üzerinde duracak değilim. Eğer öyle diyorsak —ki diyoruz— bu olanaklardan eşit olarak yararlanmayı bilmeliyiz. Bu yararlanmanın yolu, gerekli bilinç düzeyinin ve kültür birikiminin en üst düzeyde oluşmasından geçer. Peki kim sağlar bu olguları? Gazete, kitap, dergi, haberleşme araçları... Ama sağlıyor mu?

BİR EKMEK BİR POLİTİKA'nın içeriği yalnızca bu değil tabi. Ama, ben yalnızca bir olasılık üzerinden yola çıkıp, sonuca bu açıdan yaklaşmaya çalıştım. Aslında bir çok konulardan yola çıkılması olağandır. Uzun yazmak yerine, kısa ve öz yazmayı yeğ tuttum. Anlayışla karşılanması, hoşgörü kavramının gereğidir. Sonuç olarak, Merhaba diyorum bu dört sözcüğe. Tüm sevgilerimle MERHABA,,,

ŞENOL AŞIK

Derdimize ses olun!

Anadolu'nun terk edilmiş bir kasabasından sesleniyorum sizlere. Derdimiz çok ancak, bugün biraz sevinçliyiz... Politika'nın yeniden elimize ulaşmasının sevinci bu. Aslında uzun söze gerek yok. Sizleri bir kutlamak, bir başarı dilemek için yazıyorum. Tek istediğim var. Sanıyorum benim gibi olanakların isteği de aynı:

Dertlerimize ses olun!..

Kamil DEĞİRMENCİ

Türkiye işçi sınıfının savaşkan yiğit eri «Politika», seni özlemle kucaklıyor. Ülkemizin zorlu günlerini bizimle paylaşacağın için yeni yayın hayatında başarılar diliyoruz.

NİMET ALTINKAYNAK

Politika gerçekten bir adım attı

Politika, bu defa gerçekten bir adım attı. Hele bizcileyin Anadolu okurları için bir nefes alma oldu.

Politika'da spor sayfasını, televizyon köşesini görmek, herhalde benim gibi tüm okurları da sevindirmiştir. Çünkü spor da, televizyon da, ülkemizde çok izlendiği halde, alışılmış çarpıtmalara konu olan iki olay. Dileğimiz, sporun da televizyonun da ilk hızından birşey kaybetmeden gitmesi. Hatta daha da vurucu, daha öğretici, uyarıcı hale gelmesi.

Okurun doğru habere, güvenilir yoruma olduğu kadar, bilgilenmeye de ihtiyacı var. Politika'nın önümüzdeki günlerde daha doyurucu, daha etkin olmasını bekliyoruz. Bu konuda Politika okurlarının her türlü yardım ve desteği göstereceklerine inanıyorum.

Başarı dilekleriyle

İSMAİL KUZUCU
KÜTAHYA

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Demirel'in iktidara gelirse dümdüz edeceğini söylediği temel kanun. 2) Matematikte, hesap kolaylığı sağlayan özel bir fonksiyon. 3) Karadenizin kuzeyinde büyük bir iç deniz - Tersi, dünya, yer. 4) Tersi, su (eski dil) - Amerika kıtasını bulan Floransalı gemici. 5) İşe, eyleme dayanan (eski dil) - Bir hayvan. 6) Ekseni boyunca delik silindir - Bir sayı. 7) Çocuğa emir - Tersi, faşizmin kitlelere yönelttiği yıldırma hareketi. 8) Tersi, yaka silkmek. 9) Gözenekli dokumadan yapılan bir araç - Asker. 10) Özel gezinti gemisi - Şah'ın İran'dan kaçtıktan sonra sekiz hafta sığındığı takımada.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) ABD'nin bir eyaleti - Bir hitap biçimi. 2) Tersi, dünyanın ikinci uzun ırmağı - Bir nota. 3) Anadolu'da ağabeye denir - Tersi, Orhan Kemal'in bir yapıtı. 4) Ele geçirmek. 5) Utanma - Şili'de Allende dönemindeki eylemleri nedeniyle eleştirilere uğrayan Devrimci Sol Hareketi'nin kısa adı. 6) İlkçağda şehir devlet - Tekerlekli kara taşıtı. 7) Bir hayvan - Tersi, bir alan ölçü birimi - Tuhaf bir emir. 8) Tersi, sanat yapıtlarında aşka ve cinselliğe geniş yer verme akımı. 9) Tersi, bir ağırlık ölçü birimi - Bir soru - Tersi, bir harfin okunuşu. 10) Tersi, bir tür yılan - Paranın bir yüzü.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Jose Marti. 2) Arabesk. 3) CGT - Ra - Aka. 4) Realite. 5) IlaN - ATM. 6) Akraba. 7) Naçiz - Acar. 8) DM - Sehpa. 9) OTNEC - Me. 10) Naib - Sonat.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Jack London. 2) Org - amtA. 3) Satranç - Ni. 4) eB - En - iseB. 5) Mera - azeC. 6) Asalak. 7) rK - itraP. 8) Atmaca. 9) İlke - Ba - Ma. 10) AA - Farzet.

CARTER'İN YENİ BİR SİLAH PLANINI ONAYLADIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ

● Mx füzelerinin maliyeti 30 milyar dolar

Dış Haberler Servisi — ABD hükümet çevreleri, Başkan Carter'in yeni bir silah planını onayladığını öne sürdüler. MX adı ile tanınan ve SALT-2 anlaşması kapsamı dışında olduğu iddia edilen bu yeni silahın, kıtalararası füzeler arasında yer aldığı açıklandı. Her biri 10 adet nükleer başlık taşıyan ve her nükleer başlığı ayrı hedeflere yönlendirilebilen bu korkunç silahın 30 milyar dolara malolacağı bildiriliyor. ABD hükümet çevreleri, bu silahın karada üslenmiş hareketli sistemlere monte edileceğini de sözlerine eklediler.

Bu arada SALT-2 konusunda bir açıklama yapan ve anlaşmaya karşı olan senatörlerden Baker, imza töreninden önce çözümlenmesi gereken önemli noktaların bulunduğunu kaydetti. Gözlemciler, bu «çözümlenmesi gereken» noktaların daha çok Amerikan Kongresinde onaylanması istenilen yeni tip silahlar olduğunu öne sürüyor.

BM Genel Kurulu SWAPO'yu destekliyor

Ankara (POLİTİKA) — Namibya sorunu üzerine görüşmelerini tamamlayan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, Güney Afrika hükümetini, yasa dışı bir şekilde Namibya'yı işgal altında tutmak ve kukla bir rejim kurmakla suçlayarak sorunu güvenlik konseyine götürme kararı aldı.

Genel kurulda Namibya üzerinde alınan kararın 118 olumlu oy ile alındığı, başta gelişmiş kapitalist ülkeler olmak üzere, 16 ülkenin çekimser oy kullandığı bildiriliyor.

Genel kurul kararında, Namibya Ulusal Kurtuluş Hareketi, Güney Batı Afrika Halk Örgütü SWAPO'nun önderliğindeki Namibya halkının tam ve doğrudan katılmayacağı bir çözümün geçersiz olacağı belirtilmekte ve tutuklanan SWAPO liderlerinin derhal serbest bırakılması istenmekte.

bir dakika

ARJANTİN'de eğer isminiz Brian Paul, Farid, Salima Melek, Bilal, Katia, Ayelen ise kanuna karşı gelmiş oluyorsunuz. Mahkeme Brian Paul ismini İngilizce kökenli olduğu için, Farid'i çevrilemediği için, diğer Arap isimleri Salima Melek ve Bilal'i ise seks karışımına neden oldukları gerekçesiyle yasakladı. Katia ve Ayelen isimleri «çok aşırı» oldukları için yasaklandılar.

Nikaragua'da "halk direniş birlikleri" kuruldu

SANDİNİST CEPHE SEKİZ KENTİ ELİNDE TUTUYOR

● Leon kentine saldırı püskürtüldü... (Foto: ABC)

● Çarpışmalar, başkentin 25 kilometre yakınlarında odaklaştı

● Latin Amerika Sendikaları, genel grevi desteklediklerini açıkladılar

● Leon kentine yapılan saldırı, geri püskürtüldü

Dış Haberler Servisi — Nikaragua'da Sandinist Cephe ile Ulusal Yurtsever Cephe'nin başlattıkları genel ayaklanma, tüm ülkeyi kapsarken, Somoza birlikleri ile çarpışmaların başkent Managua'nın 25 kilometre yakınlarında odaklaştığı bildirildi. Bu arada «Radio Sandino» tarafından yapılan yayında, ülkedeki sekiz kentin kurtarıldığı, Güney Nikaragua'nın tamamının halkın kontrolüne geçtiği kaydedildi.

Çarpışmalar sürerken, Somoza birliklerinden ayrılıp, direniş hareketine katılan asker sayısının hızla yükseldiği kaydediliyor. Ülkenin bütün kentlerinde «halk direniş birlikleri»nin kurulduğu, Masaya kentinde direniş hareketinin sonuca ulaşmak üzere bulunduğu haber verildi.

Somoza birliklerinin önceki gün Leon kentine başlattıkları karşı saldırının ise geri püskürtüldüğü haber verildi.

Latin Amerika Emekçileri Sendikal Birliği yayınladığı bildiride, Nikaragua'daki genel grevi desteklediğini açıklarken, çeşitli ülkeler de açıklamalar yaparak, Somoza'nın Kosta Rika'ya saldırması halinde, Kosta Rika'yı destekleyeceklerini belirttiler.

ABD hükümetinin petrole sübvansiyon tanıması, fiyatların 5 dolar artmasına neden oldu

Dış Haberler Servisi — Amerikan hükümetinin, ülkeye ithal edilen petrole sübvansiyon tanıması, petrol piyasasında fiyatların 5 dolar artmasına neden oldu. Böylece petrol fiyatları, OPEC fiyatlarının yaklaşık iki katına çıkarak varil başına 36 doları buldu.

Bilindiği gibi ABD hükümeti, ülkeye petrol ithal eden şirketlere yüzde 5 sübvansiyon vermektedir.

Thatcher, Sovyetler'le ticaret hacmini artırmaya hazır olduklarını söyledi

Londra (ABC) — Margaret Thatcher'in Sovyetler Birliği ile aralarında mevcut ticaret hacmini arttırmaya hazır olduğunu söylediği bildirildi. Londra'nın ünlü sanat ve sergi merkezlerinden Earls Court'ta Rus el sanatları konulu sergiyi ziyaret eden Thatcher'in, detant'ı tehlikeye düşürmemek koşuluyla, Sovyetler Birliği ile daha kapsamlı ticaret ilişkileri geliştirilmesine karşı olmadığını ifade ettiği belirtildi. Bilindiği gibi, Thatcher, özellikle seçim öncesi dönemde, Sovyet yönetimine çok ağır eleştiriler yöneltmiş ve verdiği demeçlerle, iş başına geçtiğinde İngiltere ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerin gerginleşeceği izlenimi yaratmıştı.

Federal Alman Merkez Bankasının üç görevlisi hırsızlık suçuyla tutuklandı

Frankfurt (ANKA) — Federal Alman Merkez Bankasının üç görevlisinin hırsızlık suçu ile tutuklandıkları bildirildi.

Merkez Bankasının eskimiş paraların yakıldığı bölümünde görev alan üç tutuklu yaklaşık iki milyon 400 bin Alman markı tutarında eskimiş parayı çalarak yenileri ile değiştirdiklerini kabul ettiler. Olayı soruşturan müfettişler, bu tutarın on misli paranın çalınmış olabileceğini belirtmektedirler.

Bankanın paraların yakıldığı bölümün amiri, üç görevlinin işe lüks otomobiller ile gelmelerinden şüphelenmesi üzerine görevlilere paranın kaynağını sormuş, ancak «piyangodan kazandık» cevabını aldığı, bir kaç gün sonra iş çıkışında görevlilerden birinin üzerinde yapılan aramada 400 bin mark bulunduğu bildirildi.

Bangladeş'te sıcak ve kuraklıktan 43 kişi öldü

Dakka (A.A.) — Kuzey Bangladeş'i etkisi altına alan sıcak ve kurak hava dalgası yüzünden 43 kişi öldü.

Yetkililer, normal olarak 200 mm yağış alması gereken bölgede ürünün yüzde 30'unun şimdiden yokolduduğunu belirttiler. Önümüzdeki hafta da yağmur yağmaması halinde Bangladeş'te görülmemiş bir kıtlık ve açlığın başlayacağı belirtildi ve Bangladeş'in tahıl açığı bu yıl şimdiden 2.6 milyon tona ulaştığı açıklandı.

Bangladeş'te halk bir süredir kitle halinde yağmur duasına çıkmakta, zaman zaman Devlet Başkanı Ziya-ür-Rahman da bu dualara katılmaktadır.

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

Çin işi bağımsızlık

AMERİKAN U-2 casus uçaklarının Türkiye'de uçup uçmamaları konusu maocu basında geniş yer aldı. Maocular bu olayı da «iki süper gücün Türkiye'yi dikkate almadan pazarlığa oturmaları» biçiminde yorumladılar. Bu «süper güçler» içerisinde Sovyetler Birliği'ne alabildiğince saldırdılar, Amerika'yı şirin göstermeye büyük özen gösterdiler.

YİNE DE 19 Mayıs tarihli «Aydınlık» gazetesinin manşetinde ABD'ye karşı bir ifade de yer alıyordu. Ülkemizdeki ilerici, yurtsever güçler arasında taraftar toplamanın endişesiyle :«19 Mayıs, havada Amerikan casus uçağıyla kutlanmaz» deniliyordu .Son olarak maocuların başlattıkları U-2 kampanyasında da «Rusya'ya teslimiyete hayır»ın öne çıkmasına karşın, yine aynı endişeyle Amerikan casus uçaklarına karşı çıkılıyor.

DERKEN günlük gazetelerde başka bir haber çıktı. Çin, ABD'ye başvurmuş ve U-2 uçuşlarını Çin toprakları üzerinde yapmasını istemişti. Pekin liderleri, yerli Çinlilerin çok beğendikleri o dış politikalarında yeni bir adım daha atmışlar, U-2 ve Türkiye olayını yakından izlediklerini, Sovyet «Baykonur» uzay merkezinin en iyi Çin topraklarından gözetlenebileceğini açıklamışlardır.

DOĞRUSU Teng Hsia-ping yerli Çinlileri çok mahçup etti. Çünkü Teng, tam U-2 uçaklarına karşı gözükûp bir Sovyet aleyhtarı kampanya başlatacakları sırada, kampanyanın, ilerici ve yurtsever güçler içerisinde yankı bulmasını hedefleyen ABD'ye karşı yanını havada bırakmış. Şimdi maocuların bu gelişmeye nasıl bir kulp takacakları merakla bekleniyor. Ya susup bu gelişmeyi geçiştirecekler, ya da azılı Sovyet düşmanlığı ile işin içinden sıyrılmaya bakacaklar.

YERLİ Çinlilerin U-2'ler konusundaki fiyaskoları, yalnızca Çin'in onları «terketmesiyle»de bitmiyor. Maocular büyük manşetlerle hükümetin Sovyetler Birliği'ne başvurduğunu, Sovyetler Birliği'nin de casus uçaklarının Türkiye üzerinde uçmalarını onayladığını yazmışlardı.

OYSA yapılan açıklamalarda, Türkiye'nin Sovyetler Birliği'ne hiçbir başvuruda bulunmadığı belirtildi. Hükümetin şimdilik beklemeyi yeğlediği öne sürüldü. Genelkurmay Başkanlığı'nın, bu uçuşları, Türkiye'nin güvenliği açısından tehlikeli bulduğu kaydedildi.

SOVYETLER Birliği'nin casus uçaklarını onayladıkları tezine gelince. Amerikan desteğiyle ülkemiz basınında yürütülen bu kampanya gözlerden ırak tutulmasına çalışılan bir gerçek karşısında, Sovyet dış politikası karşısında dağılmak zorunda kaldı. Çünkü Sovyetler Birliği, gerek U-2 uçuşlarına, gerekse Amerikan üslerine temelden karşıydı. Bu ilkeli tavır, yalnızca Sovyetler Birliği'nin çıkarları açısından değil Türkiye'nin ulusal bağımsızlığı açısından da büyük önem taşımaktadır. Çünkü, U-2 uçaklarının, ya da Türkiye'deki Amerikan üslerinin Sovyetler Birliği'ne karşı kullanılması, aynı zamanda Türkiye toprakları üzerinde Amerika'nın aşırı karar sahibi olması ve aşırı yetkilerle donatılmasıyla eşanlamlıdır.

OYSA Çin işi bağımsızlık, bambaşka bir kavramdır. Çin işi bağımsızlık, yeni bir dünya savaşının çıkması için herşeyin yapılması demektir. Çin işi bağımsızlık, Şili halkına karşı faşist Pinochet cuntasının, Filistin halkına karşı Enver Sedat'ın ve İsrail'in, Afrika halklarına karşı emperyalizmin ve ırkçılığın, Kamboçya halkına karşı 3 milyon yurttaşını imha eden Pol Pot'un, İran halkına karşı Şahın ve SAVAK'ın desteklenmesi demektir. Ve Çin işi bağımsızlık, Çin halkının ulusal bağımsızlığını ayaklar altına alarak, ülke topraklarını ABD'ye sunmak demektir.

Bir haber, bir yorum ve Umman gerçeği

● ŞAH ASKERLERİNİN YERİNİ 7 BİN MISIR ASKERİ ALDI

● ÜÇ İLKOKULU BULUNAN ÜLKE, DÜNYA PETROL ÜRETİMİNDE 12. SIRADA

● İNGİLİZ DANIŞMANLAR ABD İLE BAĞLANTILI ÇALIŞIYOR

Geçenlerde Umman Halk Kurtuluş Cephesi (DOFAR)'ın bir yetkilisi İran askerlerinin çekilmesinden sonra Umman Sultanı Kabus'u korumak için Sedat'ın özel emriyle 7 bin Mısırlı askerin Umman'a geldiğini söyledi. Mısır askerlerinin, önünden her 12 dakikada bir petrol tankerinin geçtiği Basra Körfezi girişi olan Ras Mesnedan'da ve Demokratik Yemen'le olan sınır boyunca yerleştirildiği bildirildi.

Gerçekten de 1975'de DOFAR gerillalarına karşı kullanılmak üzere Umman'a Şah tarafından gönderilen 5 bin İranlı askerin çekilmesinden ve İran'ın yeni yönetiminin bölgede bundan böyle emperyalistlerin jandarmalığını yapmayacağını bildirmesinden sonra, başta ABD olmak üzere emperyalistler, boşluğu doldurmak için yeni «jandarmalar» aramaya başladılar. Bu yöndeki çabalar ve girişimler sürürken «şimdilik» bu görevi Sedat'ın üstlenmesi uygun görüldü.

NEDEN UMMAN?

1507'de Portekizliler Hindistan'a giden yolu denetim altında tutmak amacıyla Umman'ı işgal etti. İngilizler de 1798'de Umman prensleriyle yaptıkları anlaşmalarla bu ülkede bazı imtiyazlar sağladı. ABD de Araplarla yaptığı ilk anlaşmayı bu ülke ile imzaladı. Anlaşma köle ticareti ile ilgiliydi. 1871'de de İngilizler Umman'ın tümünü işgal etti. Umman halkının aralıklı mücadelesi ve iç çekişmelerle 1932 yılına gelindi. İngilizler 1932'de has adamları olan Sait Bin Timur'u Umman'da sultan ilân etti.

KORKUNÇ SULTAN

İngiliz hayranı olan Sait Bin Timur Hindistan'da öğrenimini tamamladıktan sonra ülkesine döndü ve Sultanlığa getirildi. Timur'un ise ilginç görüşleri vardı. Sigara içmeyi, radyo dinlemeyi, gözlük takmayı, kitap okumayı, ilâç almayı, kesinlikle yasaklayan Sultan, aynı zamanda bunlar için ağır cezalar da koydu. Zaman zaman sigara içenler ya da kitap okuyanlar idam edildi.

38 yıl süren korkunç sultanın iktidarı Umman halkı için acı sonuçlar doğurdu. Bugün Umman'da çocuk ölümlerinin oranı yüzde 75'i aşmakta ve tüm ülkede yalnız üç ilk okul ile bir tek hastane bulunmaktadır. Sultan Timur «sosyalist fikirlerin merkezleri» oldukları gerekçesiyle bu üç ilkokulu bile kapatmayı düşünmüş

BABASININ OĞLU KABUS

Temmuz 1965'de Umman Halk Kurtuluş Cephesi ulusal kurtuluş ve bağımsızlık mücadelesini DOFAR bölgesinde başlattı. 1966'da yoğunlaşan mücadele sonucu İngilizler ve gerici yönetim zor duruma düştü. İngilizler bunun yerine muhalefeti yumuşatmak için yaşlı sultanı değiştirerek, yerine «genç» oğlu Kabus'u getirdiler.

Kabus'un işbaşına gelmesi hiçbir şeyi değiştirmedi ve ülke büyük bir hapishaneye dönüştürüldü. Güneşin batışından sonra «sıradan insanlar için» sokağa çıkma yasağı kondu. Kabus, geleceğini garanti altına almak için sürekli olarak İngiliz ve Amerikalılardan yardım istedi ve onlara güvendi. Kabus Batı basınına «Ey dünya paralı askerleri, Umman sultanlığı sizi bekliyor. Az iş çok para. Saldır, öldür al parayı» şeklinde verdiği ilânlarla, ülkeye çok asker topladı.

1975'de Kabus'un ABD'ye üs verme girişimleri Umman halkı tarafından tepkiyle karşılandı. Hiç bir gazetenin bulunmamasına politikayla uğraşmanın yasak olmasına rağmen (cezası idam), Umman halkı DOFAR gerillalarının sürdürdüğü mücadeleye arka çıktı. Gerillaların güçlenmesiyle dış baskı ve müdahaleler de arttı. İran şahı İngiliz, Amerikalı ve paralı askerlere yardımcı olmak üzere Umman'a 5 bin asker ve bombardıman uçağı gönderdi. Ve DOFAR gerillalarına büyük bir darbe indirildi.

YABANCI ASKERLER

Bugün Umman'da Kabus'un danışmanlığını yapan 20 yıldır Umman'da bulunan ve çok iyi Arapça konuşan İngiliz General Dinsson, aynı zamanda, genel curmaydan en alt düzeydeki ere kadar Umman ordusunu kontrol eden ve yöneten tek kişi olarak bilinmektedir. Dinsson Umman ordusunun özellikle Arap olmayanlardan oluşturulmasına dikkat etmektedir. Bugün on bini aşmayan Umman ordusunun insan yapısı şöyledir:

Yüzde 70 Pakistan ve Afganistan asıllı Biluhastanlılerden, yüzde 28'i yerli Araplardan, geri kalan da Uganda'dan İdi Amin zamanında atılan Asya asıllı İngilizler.

Amerikalılar İngilizlerle birlikte Masira adasında bulunan üssü ortaklaşa kullanmaktadırlar. Bu üs ABD'nin Diego Garcia'daki üssüyle doğrudan bağlantılı olduğu gibi, Arap körfezini denetleyen Amerikan savaş gemileri için liman ve destek görevini görmektedir. Bahreyn'deki El-Cefir üssü de aynı işe yarıyor.

Umman Halk Kurtuluş Cephesi yetkilileri «Biz, başta Demokratik Yemen olmak üzere, Cezayir, Suriye ve Irak ile iyi ilişkilerimizi sürdürerek ilerici - devrimci içeriğiyle ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi veriyoruz. Demokratik Yemen ilerici yönetiminin ve dünyadaki tüm demokratik barış sever güçlerin bizimle olan dayanışması, halkımızın bize olan güveni, güç kaynağımızdır. Düşmanımızın çok güçlü olduğunu biliyoruz. Ancak ülkemize ve halkımıza olan inancımız daha güçlüdür. Zafer mutlaka bizim olacaktır» diyorlar.

Dünyaturu

NATO'nun yeni bir radarı hizmete girdi

UZAK mesafeler için saptama yapmağa elverişli yeni bir NATO radar sistemi, geçtiğimiz 1 Haziran günü İngiltere'nin Saxa Vord'daki «Kraliyet Hava Üssü'nde hizmete girdi.

Brezilya alkolle çalışan otomobil üretimine hız verdi

BREZİLYA'nın 1985 yılına kadar yalnızca alkolle çalışan 1 milyon 700 bin motorlu taşıt aracına sahip olacağı aynı süre içinde geri kalan otomobil ve öteki motorlu taşıtların da yüzde yirmi alkol ve yüzde seksen benzinden oluşan bir yakıt karışımı ile çalışır hale getirileceği açıklandı.

Ian Smith: "Görevden ayrılmaya hazırım"

ZİMBABWE olarak anılan Rodezya'nın eski ırkçı Başbakanı Ian Smith, ülkedeki yeni Muzorwa hükümetinin ulusal ve uluslararası kuruluşlar tarafından tanınması yolunda kendisinin bir engel oluşturduğuna ilişkin söylentiler üzerine, gerekirse hükümetteki görevinden ayrılmağa hazır olduğunu söyledi.

● Japonya'dan yeniden işlenmek üzere Fransa'ya nükleer artık taşıyan iki gemi için Fransa'daki doğayı koruma gönüllülerinin «karşılama» gösterileri yapacakları bildirildi.

● Norveç, barışta ve savaşta idam cezasını kesinlikle kaldırmış olan birkaç ülke arasında yer aldı.

İsrail'e giden bir Mısırlı turist tutuklandı

MISIR'la İsrail arasında ilişkilerin düzelmesinden sonra ilk İsrail'li turistin Mısır'ın Port Said Limanına hareket ettiğini açıklarken, İsrail polisinin ülkeye kaçak olarak girdiğini öne sürdüğü 60 yaşlarındaki bir Mısır'lı «turist»i tutukladığı bildirildi.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Avrupa Parlamentosu seçimleri konusunda çok değişik görüşler öne sürülüyor. Aşağıdaki yazıda bu seçimler bütün yönleriyle ele alınıyor. Okurlarımızın yararlanacaklarını umuyoruz.

NEW TIMES

NEW TIMES
- Haftalık dergi.
- Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı yayını.
- Moskova'da yayınlanır.

AVRUPA PARLAMENTOSU YA DA ULUSLARÜSTÜ ÖRGÜTLENME

Avrupa Parlamentosu'nun gücü ve yetkilerinin ne olacağı ve gelecekteki etkinlikleri sadece AET ülkeleri hükümetlerince tartışılmıyor. Bu konular aynı zamanda politik partiler arasındaki sert polemiklerin de konusu oluyor. Ortak Pazar ülkelerinde, değişik hareketler ve kamuoyu, Avrupa Parlamentosu'nun «uluslarüstü» bir gücün yasallaşması için bir yatırım olmasından endişeleniyor.

POLİTİK PARTİLER NE DİYOR?

Avrupa Parlamentosu'nun «Avrupa'nın inşaasındaki» rolü üzerindeki tartışmalar, özellikle Fransa'da çok sert geçiyor. Bugün yönetimde olan koalisyon içinde bile, parlamentonun gelecek gücünün ne olacağı konusunda birlik sağlanabilmiş değil. Hükümette etkin olan partiler, Fransız Demokrasi Birliği (Giscard d'Estaing'in partisi) ve Cumhuriyet İçin Bağlaşıklık (Gaullcüler), parlamento seçimleri için iki ayrı liste çıkardılar. Fransız Sosyalist Partisi de kendi adaylarını belirledi.

Batı Almanya'nın iktidardaki burjuva partileri, ekonomik ve politik birleşmenin hızlandırılması konusunda anlaştılar. 1978 Aralığında yapılan Sosyal Demokrat Parti Kongresinde, partinin seçim programı ve parti başkanı Willy Brandt liderliğindeki aday listesi onaylandı. Sosyal Demokratlar programlarında Avrupa Parlamentosu'nun gücünü geliştirmesi gerektiğini vurguladılar ve özellikle parlamentoya, diğer AET ülkelerinin faaliyetlerini artan bir biçimde kontrol etme hakkının tanınmasını istediler.

Sosyal Demokratların koalisyon ortağı Bağımsız Demokrat Parti'de kendi adaylarını çıkardı. Bağımsız Demokratlar, Avrupa'nın diğer Liberal ve Demokrat Partileri ile ortak bir program hazırlanmasını engelleyeceği gerekçesiyle, ayrı bir seçim programı hazırlamadıklarını açıkladılar. Sosyal Demokratlar gibi Bağımsız Demokratlar da Avrupa Parlamentosu'nun uluslarüstü güce sahip olmasını savunuyor.

AET üyeleri arasındaki birleşme ve uluslarüstü fonksiyonların artırılması, Avrupa Parlamentosu seçimlerine ayrı bir liste ile katılacak olan gerici Hıristiyan Demokrat Birliği ve Hıristiyan Sosyal Birliği bloğunca da büyük bir istekle savunuluyor. Bu sağ-kanat partilerin seçimlerdeki ana sloganı «Sosyalist Avrupa'ya karşı oy kullan» olacak.

AET ülkelerindeki ilerici güçler de Avrupa Parlamentosu seçimlerine hazırlanıyorlar. 1973 Temmuzunda Luxemburg'da varılan bir anlaşma gereğince her Komünist Partisi ülkesinde bağımsız hareket edecek. Fransız Komünist Partisi Avrupa Parlamentosu'nun yetkilerinin artırılması ve «daha otoriter» bir Avrupa Parlamentosu için, ulusal kurumların ayrıcalıklarının kısıtlanmasına karşı çıkıyor. İtalyan Komünistlerine göre, Avrupa Parlamentosu'nun gücünün artırılması, toplulukta demokrasinin gelişmesine yardımcı olacaktır. Britanya ve Danimarka Komünist Partileri, ülkelerinin Ortak Pazar'dan ayrılmasını isteyen kendi listelerinin desteklenmesini istediler. Alman Komünist Partisi ve Benelux Komünist Partileri de seçimlere katılıyorlar ve bu olan[illegible]ndi ülkelerindeki tekellerin ulusa[illegible]rlara karşı politikalarını açığa çıkarmak için kullanacaklar. Batı Avrupa Komünist Partileri Avrupa Topluluğu'nun yeni bir politik bloğa dönüşmesine karşılar.

TEHLİKELİ BAĞLAŞIKLIKLAR

Değişik ülkelerin parti bağlaşıkları, seçimlere hazırlık için birleşmiş durumdalar.

Batı Alman Bağımsız Demokratları ve Avrupa Topluluğu'nun Liberal ve Demokratik Partileri Federasyonu'nun önderliğinde 1976 yılı Mart ayında 8 AET ülkesinin Liberal Partileri bir toplantı yapmışlardı. Luxemburg Başbakanı Gaston Thorn, başkanlığa seçilmişti. Bu partiler, federasyon tarafından hazırlanan bildiride, ana amaç olarak, Avrupa Parlamentosu seçimlerinde Liberallerin ortak platformunu oluşturmayı ve AET'nin ekonomik birleşme ve dış ilişkiler konusunda ortak ilkeler çerçevesinde hareketini sağlamayı açıkladılar.

1977'de Batı Alman Sosyal Demokrat Partisi'nin öncülüğünde, AET ülkeleri Sosyal Demokrat Partileri bir birlik oluşturdular. Bu birlik parlamentodaki tüm sosyal demokrat hareketi kapsamına almasına karşın, politik birleşmenin yolları üzerinde ve özellikle Avrupa Parlamentosu'nun gücü üzerinde görüş birliğine varabilmiş değil. 1978 Haziranında Sosyalist ve Sosyal Demokrat Partilerce yayınlanan ortak bildiride AET ülkelerinin uluslarüstü gücünün kuvvetlendirilmesinin gerekliliğine doğrudan değinilmedi.

1979 Temmuzunda kurulan Avrupa Halk Partisi (EEP) Batı Almanya, Fransa, İtalya, Belçika, İngiltere ve diğer AET ülkelerinin Hıristiyan Demokrat ve benzeri partilerini biraraya getiriyor. Eski Belçika Başbakanı Léo Tindemans bu partinin genel başkanlığına seçilmişti. EEP, Batı Avrupa'nın politik birliğini ve kendine bağlı politik hareketlerin parlamento seçimlerinde başarılarını artırmayı amaçlıyor. Parti, 1979 Şubatında Brüksel'de toplanan kongresinde, Batı Alman partilerince verilen öneriyi geliştirerek, ana hedefi, Avrupa'nın birliğini sağlamaya yönelik bir seçim programı hazırladı.

Gelişmeler, burjuva partilerinin birleşmeye başvurmalarının yalnızca seçimlere bağlı olmadığını gösteriyor. Tekellerin çıkarlarını koruma şampiyonu olan politikacılar, Batı Avrupa işçi sınıfı ve demokrasi hareketine karşı eylem birliği yapıyorlar. Politik birleşme amacıyla harekete geçen güçlerin, sosyalist ülkelerle «Birleşik Avrupa»yı karşı karşıya getirmelerine ve detant politikası ile kıtadaki barışçı işbirliğine karşı atağa geçmelerine tanık oluyoruz.

AVRUPA PARLAMENTOSU VE YUMUŞAMA

Helsinki Konferansı Sonuç Belgesi temelinde, değişik politik ve ekonomik yapıya sahip ülkelerle sağlam ilişkiler kuran sosyalist ülkeler sayesinde kıtada, sosyalist ve kapitalist ülkeler arasında ikili ve çoklu anlaşmalar temelinde kurulan işbirliği gözle görünebilir bir duruma gelmiştir.

26 Nisan'da Fransa Başkanı için Kremlin'de verilen akşam yemeğinde Leonid Brejnev şunu vurgulamıştı: «Savaşın dertlerini ve yıkıcı etkilerini yaşamış ulusların, şimdiki ve gelecekteki kuşakları için barışçı bir gelecek tasarlamalarını sağlayan bir çok şey yapılmıştır. Helsinki'de varılan anlaşmanın tarihi önemi burada yatmaktadır. Fakat bu gelişme kuvetlendirilmelidir ve bunun için savaşılmalıdır. Yoksa her şey geriye dönebilir.»

Görünen o ki emperyalistler, barış ve güvenliği kuvvetlendirme yolunu engellemeye, karşılıklı güveni yıkmaya ve Avrupa'daki politik yumuşamayı yıpratmaya çalışıyorlar. Kapitalizmin genel bunalımının şiddetlendiği ortamda, tekelci burjuvazi sallanan sistemini kurtarmak için yollar arıyor. Emperyalist liderler, dünya sosyalizminin gelişen ekonomik potansiyeline ve Batı Avrupa ülkelerinde yükselen işçi sınıfı ve demokrasi hareketine karşı koyabilmek için silahlanma yarışını körükleyen, NATO'nun askeri kanadını güçlendiren ve Ortak Pazar ülkelerinin politik ve ekonomik birleşmesini hızlandıran programlar hazırlıyorlar.

Gericiler de, Avrupa Parlamentosunu, tarihsel olarak kurulan ülkelerinin egemenliğini tehlikeye sokacak bu uluslarüstü birliği ve politik bütünleşmeyi hızlandırmadan kullanmayı planlıyorlar. Parlamentoyu yasal yolla ele geçirme istemleri, ulusal araç olarak parlamentoların bağımsızlığını zayıflatmada kıtada hegemonya kurmak isteyen kıta içi ve dışı güçlerin işlerini kolaylaştırıcı kararlar almakta kullanılabilir. Bu sorun, AET'nin gelecekteki gelişmesi ve tüm Avrupa halklarının bağımsızlık ve ulusal egemenliğine saygı gösterilmesi temeline dayanan Helsinki Sonuç Belgesi'nin tamamının uygulanması açısından özel bir önem taşımaktadır.

AET'nin diğer kurumları gibi, Avrupa Parlamentosu da topluluğun genel politikasının belirlenmesinde artan bir rol oynamaya başlayacaktır. Bu politika, Avrupa'nın bir kısmını, diğer kısmından iyice yalıtlamaya ve kıtanın karşıt bloklara bölünmesini derinleştirmeye mi, yoksa Avrupa'nın güvenliğini kuvvetlendirmeye mi yönelecek? Bu sorunun yanıtı, Avrupa Parlamentosu'nda yer alacak değişik politik hareketlerin ve partilerin birbirlerine yakınlıklarına ve Parlamentoda yer alacak ilerici ve gerçekçi politikacıların gücüne bağlı olacaktır.

Sovyetler Birliği ve diğer sosyalist ülkeler, AET'nin birleşme politikası sonucu şekillenecek gerçeklerin farkındadırlar. Sovyet Sendikaları 16. Kongresinde Leonid Brejnev «Ortak Pazar'ın faaliyetlerini yakından izliyoruz» dedi. «Bu [illegible]bun üyeleri ile olan ilişkilerimiz, Avru[illegible]nın sosyalist kısmında ve özellikle [illegible]omik Yardımlaşma Konseyi üyesi ülke[illegible]rde oluşan gerçekleri tanımalarına bağlı olacaktır.»

Uluslararası iklimin düzelmesini engellemek isteyen gericilerin faaliyetlerini, Varşova Paktı ülkeleri parlamenterleri ile Helsinki Konferansına katılan devletlerin parlamenterlerinin 1977'de yaptıkları çağrının ne kadar yerinde olduğunu gösteriyor.

«Askeri, politik bağlaşıklıklardan, varolanlarının genişlemesine ve yenilerinin kurulmasına yönelik eylemlerden kaçınılmasını istiyordu.

Eğitim sömürüsünde başı, yabancı okullar çekiyor...

11 yabancı okulda, 672 kişilik kontenjana 17 bin 146 kişi kaydolmak için başvurdu

MEHMET BARAK

Türkiye'de diplomalı işsizlerin sayısı hızla artarken özellikle üst ve orta gelir gruplarına giren ailelerin çocukları için yabancı okullara olan talebi bu okullarda büyük bir «yığılmaya» yol açtı. Derlediğimiz bazı rakamlara göre 11 yabancı okulda 672 kişilik kontenjan için 17 bin 146 kişi başvurdu.

625 sayılı yasaya göre «belirli bir boşluğu doldurmak» amacıyla kurulan yabancı okullara giriş sınavları test biçiminde yapılıyor. Milli Eğitim Müdürlüklerince de denetlenebiliyor. Geçen yıl 50 TL olan kayıt ücretleri bu yıl 100 TL'ye çıktı.

Eğitim uzmanları, yabancı okullara olan talebi, diplomalı işsizliğin kamçıladığını belirtiyorlar. Uzmanlar, Fransızca, İngilizce yada Almanca öğrenim yapılan bu okullarda eğitim düzeyinin parasız okullara oranla daha yüksek olduğuna değinerek «iş bulma garantisinin» de daha çok olduğunu belirtiyorlar.

YABANCI OKULLARIN İÇYÜZÜ

Yabancı okullar Türkiye'ye kapitülasyonlardan kalma kurumlar. Lozan anlaşması azınlık Rum ve Ermeni okullarını korumaya almış. Bu okulların öğretim kadroları Türkiye'deki Milli Eğitim Müdürlüklerince atanıyor. Türkçe tarih, coğrafya dersleri okutuluyor. Yabancı okullar ise, kapitülasyonlarla Türkiye'ye yerleştiklerinden bu yana, çeşitli kültürel anlaşmalar dikkate alınarak, faaliyetlerini sürdürüyorlar. Bu okullar 1965 yılında çıkarılan 625 sayılı yasayla konumlarını sağlamladılar. Bu yasaya göre «belirli bir boşluğu dolduran okullar» haline geldiler.

Yabancı okulların öğretim kadroları, büyük ölçüde yurt dışından sağlanıyor. Kendi ülkeleri tarafından atanan öğretmenler, Türkiye'de 1475 sayılı İş Yasası kapsamında çalışıyorlar. Yabancı okullar bu öğretmenleri asgari ücretten göstererek vergi kaçırıyorlar. Ayrıca elde ettikleri gelirin büyük bir kısmı yurt dışına transfer ediliyor.

BİR OKUL Kİ, NE OKUL!

İstanbul'da kurulan «Papyon» adıyla anılan Fransız Kolejinin durumu ise çok ilginç. Türkiye ile Fransa arasındaki kültürel bir anlaşmayla kurulan bu okul. Öğrencilerine paso dahi veremiyor. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okul olarak kabul edilmeyen bu kuruluşu bitiren öğrencilerin Türkiye'de üniversite seçme sınavlarına girmeye hakkı yok. 30 öğrencinin bulunduğu hazırlık sınıfındaki bütün çocuklar aynı zamanda Fransız öğretmenin özel kursiyerleri durumunda. Özel ders ücretleri ise oldukça yüksek.

KAPALI KAPILAR ARDINDAKİ SINAVLAR

Yabancı okulların sınavları Milli Eğitim Müdürlüklerine bağlı müfettişlerce denetlenmesine karşın eğitim mekanizmasının bozuk oluşu «daha çok para verenin» çıkarına işliyor. Öğrenci velileri çocuklarını bu okullara sokabilmek için her yola başvuruyorlar. Sınav öncesi çoğu yabancı okullarda görevli hocalardan «ders verme» talebinde bulunuyorlar.

Ayrıca sınav sorularını sızdırma olanakları da değerlendiriliyor.

EĞİTİMDEKİ EŞİTSİZLİĞİN KAYNAĞI

Eğitim uzmanları yabancı okulların Türkiye'deki eğitim sisteminde derin bir yara açtığı konusunda birleşiyorlar. Bu konudaki endişeler şu noktalarda toplanıyor:

- Yabancı okullar yabancı dil öğretiyorlar.
- Parasız devlet okulları bu olanaktan yoksun.
- Yabancı okullarda bir öğretmene düşen öğrenci sayısı daha az olduğundan verilen bilgi düzeyi yüksek.
- Parasız devlet okullarında bir öğretmene ortalama 90 öğrenci düşüyor. Yurdun çeşitli yörelerinde öğretmen eksikliği de düşünülürse bu okullarda edinilen bilgiler yetersiz kalıyor.
- Parasız devlet okullarında genel bir ifadeyle «laçkalaşma» başgösterirken yabancı devlet okullarında «düzen» korunuyor.
- Gerek kamu gerekse özel sektör, iş açısından yabancı okul mezunlarını tercih ediyorlar.
- İş araçları karşısında iki grup öğrenciden, birinin diğerine tercih edilmesi psikolojik ve fizyolojik etkiler yaratıyor.

Uzmanlar yabancı okulların, eğitim sisteminde yarattığı eşitsizliğin giderilmesi için parasız devlet okullarındaki eğitim ve öğrenimin köktenci önlemlerle yenilenmesi gerektiği konusunda birleşiyorlar.

İSTANBUL'DAKİ 11 YABANCI OKULUN BAŞVURU VE KONTENJAN SAYISI

	KONTENJAN	SINAV İÇİN BAŞVURAN
Dame de Sion Fr. Kız Lisesi	65	1149
Saint Pulcherie O. Okulu	120	795
Alman Lisesi	90	3600
İstanbul Amerikan Robert Lis. Orta hazırlık	110	3166
İst. Amerikan Robert Lisesi. Lise hazırlık	20	700
Saint Benoit Fr. Kız Lis.	80	1420
İngiliz Lisesi	30	1559
İngiliz Kız Orta Okulu	32	1126
İtalyan Lisesi	25	1270
İtalyan Kız Orta Ok.	30	449
Avusturya Kız Lisesi	70	1590
TOPLAM	672	17.146

Yabancı okulda çocuk okutma tutkusu...

Son yıllarda, ilkokulu bitirmesi yaklaşan zengin ve orta halli ailelerin çocuklarını, ortak bir kader bekliyor. Tüm dördüncü ve beşinci sınıf boyunca, okul dersleri yanında, haftada bir veya birkaç gün çok ağır özel dersler işleme kaderi. Bu hazırlık, büyük kentlerin orta ve üst ekonomik düzeyde ailelerinin çocuklarını, az sayıdaki ve pahalı yabancı okullardan birine sokabilmek için...

Bir veya iki yıl boyunca dersten derse, özel hocadan özel hocaya sürüklenen çocuklar, tüm Haziran ayını da, büyük bir gerginlik içinde geçiriyorlar. İstanbul'da, yabancı dil öğreten Milli Eğitime bağlı okullar hariç, erkekler için 9, kızlar için 11 yabancı okul var. Bunların çok büyük bölümü, kız-erkek karma okullar veya hem kız, hem de erkek bölümleri olan okullar. Belki birinden biri tutar diye tüm sınavlara sokulmak istenen kız çocukları birbiri ardına 11 okulun sınavlarına sürükleniyor. Erkek çocuklar bu bakımdan daha şanslı. Onlar için 9 okul var. Gazetemizin haberinde görüldüğü gibi 700 kadarlık bir toplam kontenjan için 20 bine yakın başvuru olunca, çocukların büyük kısmının açıkta kalması doğal. Ama birkaç yıldır bu sınavlara hazırlanan, kafalarına bir yabancı okula girip, «iyi» eğitim görecekleri toplumda yüksek bir yer edinecekleri sokulan çocuklara, sınavı kazanamamalarının önemli olmadığı nasıl anlatılmalı. Bırakalım çocukları, annelere, babalara bile anlatmak olanaklı değil bunu. Bu yüzden de tüm sınavlar Haziran sonlarına doğru sona erip, çocuk hiçbir okulu kazanamayınca evin içi ölü evine dönüyor. Bu yüzd[illegible] psikolojik bunalım geçiren çocuklara [illegible] annelere rastlanıyor.

Yabancı okulların kapısındaki bu birikmenin temelinde yatan neden, kuşkusuz ekonomik olanaklara sahip ailelerin, çocuklarını dil öğreten, daha iyi eğitim veren bir okulda okutmak istekleri. Bu konuda Milli Eğitim okullarının yetersizliği, neredeyse 100 kişiyi bulan sınıflar, yetersiz öğretim, bilinen bir gerçek. Ama yabancı okullara bu ölçüde talebi doğuran bir başka etken daha var:

Özellikle orta sınıflar üzerinde, burjuva toplum değerlerinin baskısı ve zorlaması, aslında çocuğunu yabancı bir okulda okutmaya gücü olmayan bazı orta sınıf aileleri de, eşe dosta karşı «küçük düşmemek», toplumsal statülerini korumak için kendi imkânlarını zorlayarak yabancı okul kapılarına gönderiyor. Örneğin, eve daha az et alınıp, tüm masraflar kısılıp, yaz tatilinden vazgeçilip, çocuğa yıl boyunca saati 1000 liradan ders aldırıldığı sonra da yıllar boyunca ağır yabancı okul taksitlerinin göze alındığı gözleniyor.

Peki aileler mi suçlu? Kuşkusuz hayır. Eğitim düzeninin yetersizliği ve toplumun tüm kesimlerinde gözlenen eşitsizlik, yabancı okul talebini, daha doğrusu yabancı okul yıkımı veya rezaletini doğuruyor.

Bursa hapishanesinde NAZIM BABAYLA ÜÇ BUÇUK YIL

Yakup Usta anlatıyor

Röportaj: Aydın Şenesen

— 6 —

Yakup Usta 1950'de çıkan genel affın Nazım Baba için çıktığına kesinkes inanıyor. Çünkü, Nazım Hikmet'in salıverilmesi, cezaevinde daha fazla tutulması için Türkiye'de ve dünyada öyle bir kamuoyu oluşmuş ki o zamanlar, «bu kadar gürültü karşısında Nazım Baba'yı daha fazla tutamazlardı» diyor.

Nazım Hikmet'in açlık grevi karşısında, son direnmelerin de kırıldığını söylüyor.

«1950 seçimleri yaklaşmıştı. CHP ile DP arasında seçim propagandaları da çok hızlanmıştı. Tam ortamıydı. Tüm dünya milletlerinden telgraflar geliyordu. Protesto telgrafları Nazım Baba'nın masasını dolduruyordu. «Bu af mutlaka çıkacak Yakup bizim de birşeyler yapmamız gerekiyor» diyordu. Sonunda açlık grevine yatma kararı verdi.

Ve ilan etti:

«Yarın açlık grevine başlıyorum.»

Bu haber tüm gazetelere gitti. Avukatları Mehmet Ali Sebük ve İlhan Emin hemen geldiler. Bu affın mutlaka çıkacağını, biraz sabretmesini söylediler. Nazım Baba direndi. Bu kez Ankara'dan, mankaradan adamlar geldiler.

«Bu affı yapacağız Nazım sabret. Fakat 3 ay erteledik. DP iktidara gelecek bunu sen de biliyorsun. Affı bu parti çıkaracak. O yüzden 3 ay beklemen gerek» dediler. Ve Nazım Baba ikna oldu. Açlık grevinden vazgeçti.

Nazım Baba açlık grevinden vazgeçti ama, mahkûmlar sabırsız. Revire çıkabilen Nazım Baba'ya soruyor:

«Baba bu af ne zaman çıkacak. Çıkacak mı, çıkmayacak mı?»

Nazım Baba onları ikna ediyor, yatıştırıyor, «Sabredin çocuklar, çoğu gitti, azı kaldı. 3 aya kalmaz bu af çıkar» diyordu.

Nihayet seçimler yapıldı. Demokratlar seçimleri kazandılar. Biz şimdi hepimiz affın çıkmasını bekliyorduk. Nazım Baba'nın sabrı taşıyordu. Ziyarete gelenler «Sabret» diyorlardı. Bu sefer Nazım Baba kesin kararını verdi:

Açlık grevine başlayacaktı...

Bu sefer kimse caydıramadı Nazım Baba'yı. Çok uğraştılar ama kâr etmedi.

Açlık grevine başladığı ilk günün gecesi geç vakte kadar. Nazım Baba sırt üstü uzanmıştı. Sadece su ve sigara içiyordu. Bana, «Yakup, vedalaşalım seninle. Bu gece gelip burdan alırlar beni. Sanırım saat 3 veya 4 sıralarında gelirler. Sen hiç yaklaşma beni almaya geldiklerinde» dedi.

Vedalaştık. Ben gittim yattım. Nazım Baba'nın tahmin ettiği gibi sabaha karşı gelip aldılar kendisini. Tam teşekküllü hastanesi olan bir cezaevine götürdüler. İstanbul'a... Bursa Cezaevi'ndeki revirde öyle fazla teşkilat yoktu.

Gece ayrılmadan önce, ecza dolabını, su bardağını, fincanını, elbise askılarını, tabağını bana verdi. Sana gösterdiğim bardak işte o bardak. Kapının ardında asılı olan askı da Nazım Baba'dan yadigar..

Sabahleyin ben kalkmışım, Nazım Baba'nın odasının kapısına dikilmişim. Ne kadar durdum öyle bilmiyorum. Eczacı Vehbi Bey arkamdan seslenince kendime geldim.

«Ne o Yakup ihtiram nöbeti mi tutuyorsun?» deyince, «Valla bilmiyorum Vehbi Bey» dedim.

Şuna dikkat ettim de, şaştım kaldım. Nazım Baba'nın gittiği günden sonra bir hafta o arı kovanı gibi uğuldayan hapishanede, o 800 mahkûmdan çıt çıkmadı.

Tüm hapishane matemdeydi. Buna inanmaz kimse ama, ben özellikle dikkat ettim. Tüm mahkûmlar Nazım Baba'yı çok seviyorlardı. Yokluğu hepsini üzmüştü.

Bir daha hiç görmedim Nazım Baba'yı o gece bire kadar ne konuştuysak...»

«...Nazım Baba'nın affı için dünya milletlerinden protestolar yağıyordu. Masasının üstü telgraflarla yığılıydı...»

- «...İLK AÇLIK GREVİNE KARAR VERDİĞİNDE AVUKATLARI MEHMET ALİ SEBÜK, İLHAN EMİN VAZGEÇİRMEK İÇİN EPEY UĞRAŞTILAR.»
- «...FAKAT NAZIM BABA KARAR VERMİŞTİ. "BU AF MUTLAKA OLACAK YAKUP" DİYORDU. SEÇİMLERE ÜÇ AY VARDI VE CHP İLE DP ARASINDA PROPOGANDA ÇOK HIZLANMIŞTI...»
- «..."BU GECE BENİ ALIR GÖTÜRÜRLER. GÖTÜRÜRLERKEN SEN HİÇ YAKLAŞMA, UZAK DUR" DEDİYDİ.»

«...Bu af Nazım Baba için çıktı...»

BALABAN'IN MEKTUBU

Yakup Usta genel aftan 12 yıl yararlanmış. Yediği ceza 18 yıl. Üç buçuğunu yatmış, 12'si de aftan gitmiş. Geriye iki buçuk yılı kalmış.

«Aftan sonra bizi İmralı'ya gönderdiler. Açık cezaevine. İmralı'da bir gün üç gün sayılırdı o zamanlar. «İyi» demiştim kendi kendime, «Çabucak çıkarım» diye sevinmiştim.

Bir gün ben çalışıyorum, ambar memuru yanıma yaklaştı.

— «Seninki kaçmış» dedi..

Ben anladım tabii, ama anlamazlığa geldim:

«Kim kaçmış, benimki kimmiş?» dedim.

— «Senin Komünist Nazım Hikmet kaçmış» dedi.

«Eee, kaçmış kaçmış. Bana ne. Ben jandarması değilim ya. Devletin jandarması, polisi var kaçırmasaydı» dedim.

Bu lafı söyledim diye bana bir taktılar. Bir de Cezaevi Müdürü'nün bana bir tenbihi vardı.

Ben memurlar tabildotunun aşçısıydım. Mahkûmların yemekleri ayrı yerde pişerdi. Müdür, memurların yemeğinden mahkûmlara vermemi yasakladı. «Artan yemekleri dök, ama mahkûmlara verme» dedi.

Ben «olur» dedim ama dinlediğim yok. Parça parça etler kalıyor. Sebzeler kalıyor. Tatlılar kalıyor. Dökeceğim yerde mahkûmlara veriyordum. Bu yüzden de bana epeyce takmışlar.

Bir gün sahilde oturuyoruz. Bursa Cezaevi Müdürü'nün kapıcısı, Kimyager İbrahim ve ben. Affı konuşuyoruz. «Çok iyi oldu bu af» dediler. Ben dayanamadım.

«Bu af Nazım Baba için çıktı» dedim. Dilimi tutamadım. Lafı yumurtladım. Bu laf doğru Cezaevi Müdürü'ne gitmiş. Etti mi bizim sabıkımız üç. Ardından da Balaban'ın bir mektubu gelmiş mi? Onu da Savcı açıp okumuş mu? Hadi bakalım, ayıkla pirincin taşını...

Çağırdılar Müdüriyete, gittim.

Önce, memurların yemeğinden niçin mahkûmlara verdiğimi sordular. Ardından «Bu af Nazım Hikmet için mi?» çıktı dediler. Neyse ben bu kadarla kurtardık sanıyorum. Mektuptan haberim yok. Mektubu çıkardılar. Müdür okumaya başladı:

«Kardeşim Yakup,

Ben İstanbul'a gittim Nazım Baba ile görüştüm. Bir evde buluştuk. Muharrirler, Şairler, Melih Cevdet'ler, -bir sürü isim yazmış mektupta- falan vardı» diye devam ediyor mektup.

— «Kim bu adamlar?» diye soruyor müdür. «Ben bilmem, cezaevindeki adam ne bilsin İstanbul'da bir evde toplanan insanların kim olduğunu.. Hiçbirini de tanımam Balaban'la Nazım Baba'dan başka...» dediysem de laf anlatamadım.

Hücreye diye bir yüznumaraya kapatıldım. Yatak diye, çavdar sapı doldurulmuş bir çuval verdiler. Yüznumaranın musluğu bozuk, su durmadan akıyor. Etrafa sıçrıyor. Çuvalın içindeki çavdarlar büyümeye başladı bol suyu görünce. Gece yatarım her yanıma batar. Yemek diye günde bir bayat tayın...... Bir fareler var, kedi gibi. Ben hayatımda bu kadar iri fare görmedim.

23 gün kaldım bu hücrede. Bu arada bakanlığa yazı yazmışlar, benim «suçlarımı» anlatmışlar. Ordan da emir gelmiş, ben gerisin geri Bursa Cezaevine...

İmralı'da kalsam çabucak çıkacağım. Bursa'ya geldik. İkibuçuk yılı tamamlattılar bana. Yattık çıktık sonunda...

Çıktık ya cezaevinden, şimdi ben iş arıyorum. Bir işe giriyorum. İki üç gün geçmiyor. Görünmeyen biri tarafından patronun kulağına birşeyler fısıldanıyor. Ben hadi kapı dışarı.

İster inan ister inanma evlat, tam 15 yıl böyle sürdü bu. Doğru dürüst çalıştırmadılar beni. O zamanlar Nazım Baba'nın arkadaşı olmanın en hafif cezası işsiz bırakmak, çoluk çocuğuyla açlığa terketmekti. Beceremediler. Bugünlere geldik...»

Yakup Usta, «yanlış anlama, sakın ha! Bunlar şikayet için söylenmiş laflar değil. Ben Nazım Babayla tanışmaktan, onunla arkadaşlık etmekten herzaman öğünmüşüm. Anlatmak istediğim, ben arkadaşı olduğum halde nasıl baskılarla karşılaştım. Kendisi burada kalsaydı kimbilir neler olurdu. Yaşatmazlardı» diyor.

Yakup Usta'ya teşekkür edip çıkıyoruz evden. Evin bahçesinden tüm kent gözüküyor. Bursa Cezaevin'i seçiyoruz bir çok yapının arasından. Nazım Hikmet oradan Uludağ'a, eteklerine bakarmış.

Bursa Marşını mırıldanarak iniyoruz Yakup Usta'nın tepedeki evinden caddeye doğru...

«Uludağ'ın eteğinde bir
cehennem şehri var.
Bir şehir ki,
burjuvalar yeşil
Bursa diyorlar...»

— SON —

tırmık — AYDIN ENGİN

CHP 25. KURULTAYI

Hayır, başlıkta bir rakam hatası yapmadık. CHP'nin iki yıl sonra toplanacak olan Kurultay'ından söz edeceğiz.

— Dur hele, daha 24'üncünün tozu dumanı dağılmadan acelen ne? demeyin. Acele filan ettiğimiz yok. 25. Kurultay'dan söz ederken, iki üç hafta önce biten Kurultay'da uç veren tohumları değerlendirmeye çalışacağız çünkü.

CHP'de 1966'larda başlayan «ortanın solu» hareketi, 1979'daki son Kurultay'a kadar önemli kazanımlar, bağışlanmaz zigzaglar, hizipler, klikler ile yürüdü geldi.

Sosyal demokrat ideolojinin iki yüzü, 1966'dan bu yana her geçen gün biraz daha açıklık kazanarak, biraz daha netleşerek, bilimdeki terimiyle söylersek «kristalize» olarak bugünlere ulaştı.

Bilim sosyal demokrat ideolojiyi değerlendirirken şu tanımlamayı yapıyor:

«Sosyal demokrasi tekellerin uzun erimli çıkarları ile emekçi kitlelerin kısa erimli çıkarları arasında manevra yapar...»

Ne demektir bu?

Bu, sosyal demokrasi bir yandan tekelci sermayenin çıkarını kollar, kapitalist toplumun sömürüye dayanan yapısından kaynaklanan toplumsal çalkantıları dindirmek, toplumsal patlamaları önlemek üzere işlev görür; Bir yandan da oy desteği aldığı, refah ve mutluluk vaad ettiği geniş emeçi yığınlarının günübirlik çıkarlarını yani ekonomik haklarını savunmaya çalışır. Daha fazla ücret, daha geniş sosyal güvenlik, bazı önemsiz ekonomik kararlarda oy hakkı filan gibi yani...

Daha da kestirme bir deyimle, emekçi yığınlarının «devrim»le sonuçlanacak örgütlü patlayışını önlemek için «sübap» görevi görür.

Sosyal demokrasi, yukarıda değindiğimiz «manevra alanı» içinde yol alırken kendi içinde köklü sarsıntılar geçirir, sosyal demokrasinin «iki yüzü» birbirinden ciddi «program ayrılıkları» getiren iki kanadın ortaya çıkmasına yol açar. Bilimde buna «sağ sosyal demokrasi» ve «sol sosyal demokrasi» diyoruz.

Seksen yıllık bir geleneğin üstünde yükselen Alman Sosyal Demokrat Partisi'nde bu kanatlar çoktan ortaya çıktı, ayrışma çoktan doğal boyutlarına ulaştı.

Buna karşılık on üç yıllık bir gelenekten bile söz edilmesi zor CHP'de bu ayrışma-kanımızca-24. Kurultay'da açıklık kazandı. «Sol kanat» parlamenterleri olarak ortaya çıkan ve bugün parlamentoda sayısal güçlerinin 60'a yaklaştığını gözlediğimiz kanat, ilk kez «Sol sosyal demokrat» bir ideolojik çizgiyi haber verdiler.

Daha bir kaç ay öncesine kadar CHP'de kendilerine «Sol muhalefet» adını takan ve genellikle «Baykal Grubu» diye adlandırılan ekibin «Sol»luğu hep kendinden menkul olageldi.

Kişisel olarak CHP'de, sağ sosyal demokrat ideolojiyi sürdüren ekipten (ya da ekiplerden) ayrılmak, «ilerici» görüşler benimsemek başka şeydir, ortaya «Sol» bir muhalefet grubu olarak çıkmak başka şey...

1973'den bu yana Baykal ve ekibinde «Sol sosyal demokrat» yönelimler bekleyenler, ucu bucağı gelmeyen delege çekişmeleri, kulisleri izledi ama CHP'nin sağ kanadından hangi konuda ayrıldıklarını gösteren ciddi bir belge, bir deklarasyon, bir demeç göremedi.

Örneğin NATO konusunda, dış ticaret, tarımdaki destek alımları, kamu sektörü, siyasal özgürlükler, CHP'nin bağlaşıklık politikası gibi temel noktalarda, Baykal ekibinin, Ecevit ekibinden, de Topuz ekibinden de nerede ayrıldıklarını bilmek olanaksız.

Bu bugün de böyle bu...

Siyasal yaşamın boşluğa tahammülü yok. Gelişen, hem de hızlı gelişen bir sosyal demokrat partide, onun yapısından fışkıran «Sol sosyal demokrat ideolojiyi», bir ekip üstleniyor görünüp de üstlenmezse, o boşluk dolar.

CHP'nin 24. Kurultay'ında bunun tohumlarının uç verdiğini gördük. Sol Kanat, ilkeli ve örgütlü bir yöneliş içinde ortaya çıktı. Tutarlı oldu ve bunu korudu.

Şimdi sözü bağlayalım. Önümüzdeki ay ve yıllarda CHP'de henüz lideri bile belli olmayan «sol kanat» programıyla, örgütlülüğüyle daha netleşecektir.

CHP'nin 25. Kurultay'ı CHP'de bugün «Sol kanat» diye anılan sol sosyal demokratlar ile sağ sosyal demokratlar arasında geçecek. Bugün var olan ya da var olduğunu sanan grupların yaşamı kısadır. Ya sol kanat içindeki onurlu yerlerini alacaklardır ya da sağ kanatta yer alıp tekellerin değirmenine su taşıyacaklardır.

O yüzden kanımızca 25. Kurultay CHP'nin ilk ciddi Kurultay'ı olacak...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 6 —

«...İtalya yöresinden hiç bir tehlike beklemiyorduk...»

O Mayıs gününü ömür boyunca anımsayacağız. İki yaşlı bağcının ağladıklarını gördüm; gözlerinden süzülen yaşlar kalın ve ağır bardaklardan içtikleri şaraba karışıyordu. Bıkıp usanmadan el sıkışıyorlar, içiyorlar, şarkılar söylüyorlar ve sevinçlerine bizi de ortak ediyorlardı. Kutlamalar günler ve geceler boyu sürüp gitti. Derin mahzenlerden bulunup getirilen porselen testilerden şarap su gibi akıyordu. Dağlar müzik ve silâh sesleri ile çınlıyordu. Geceler, yorgun düşene dek dans ve içki ile geçiyordu. Bir ara kendimizi köyün en gözde delikanlıları; kızlar tarafından beğenilen gençler gibi görmeye başladık. Kestane saçlı, sağlam yapılı bir kızı kollarımda tuttuğum bir geceyi anımsıyorum. Dansın orta yerinde birden hıçkırıklarını koyverdi, benden koptu ve karanlıkta kayboldu. Çevremizdeki gözlerin bizden uzaklaştığını, yüzlerin gerildiğini gördük. Yanına oturduğum bir köylü yavaşça şöyle dedi: «Sevdiği öldürüldü. Almanlar tarafından. Ama bunun sizinle hiçbir ilgisi yok elbette.»

O zamana kadar yaşamadığımız bir Mayıs ayı oldu bu. Ne gariptir ki ben hep, geçmişi hiç de güneşli olmayan günleri düşünüp durdum. Sonraki, hırçın rüzgarın kamçıladığı bir yağmur altında sırılsıklammışım gibi geliyordu bana.

Dostlarımız bizi sınırı geçmezden önceki son durağımız olan, Maggiore gölünün İtalya tarafındaki küçük bir köyünde bıraktıkları zaman bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başlamıştı. Bir kaç günlüğüne minik bir «Bodega»ya (*) yerleşmiştik. Şarap iyiydi; toprak kokuyor ve koyu rengiyle testiden akıyordu. Akşamları, sinirli, kızgın, sabırsız bir duyguyla ateşin karşısına oturuyorduk: Handa bizimle kalmakta olan yaşlı köylülerle dağlardan inmiş delikanlılar günleri saydığımızı gördükçe şaşıyorlardı. Burada keyfimiz yerinde değil miydi? Yeterince yiyecek vardı, çevremiz neşeliydi, ara sıra sarhoş olduğumuz gibi, bir genç kızı kollarımıza almamızda ender değildi. Neyimiz eksikti öyleyse?

Birtürlü çalışamıyordum. Bir yaprak kâğıt alıp da bir masaya oturur oturmaz, daha birkaç dakika önce yazmak istediğim şeyler açık seçik zihnime dolmuş bile olsa, kafam boşalıveriyordu. Cümleler, bir baştan bir başa sayfalar gözlerimin önünde canlanıyor, ama kâğıdı önüme aldığım anda, sadece pencere önündeki incir ağacını, bağlarla kaplı bir tepe yamacını, gri renkli, ışıltılı bir taş duvar parçasını, alçak ve harap evcikleri görüyordum. O kadar! Yıllarca bir tek satır yazmadan kalacağımı daha o zamanlar anlamış olsaydım, duyduğum huzursuzluk daha da sınırsız olurdu. Gene de kendime bir avuntu buluyordum: «Hele sen bir eve dön, daha önce yayınlanmış bir romanından başka, (**) bitmiş sayılabilecek bir diğer romanın, bir de öykün olacak. Dinlenmeye ihtiyacın var, başka birşeyin yok!»

Şimdi daha iyi anlıyorum. Ben, aslında bizi nelerin beklediği konusunda duyduğum kaygıyla doluydum. Huzursuzluğumun nedeni buydu.

Güzel bir sabah, benden az yaşlı bir gençle birlikte, bir İtalyan arkadaş çıka geldi, eşyalarımızı hazırlamamızı söyledi. Delikanlı dağda bize yol gösterecekti. Önümde bembeyaz duran kâğıdı buruşturdum, diş fırçamı, sabunumu ve henüz bitmiş olan yeni kostümümü paketledim. Birkaç dakika sonra, iri iri yağan yağmur altında, hemen harekete geçen arabaya yerleşmiştik. Sınıra varana kadar Maggiore gölünün etrafını dolaşmamız ve oradan sonra, yola devam edebilmeyi umduğumuz Ascona'ya ulaşmak için, dağdan geçerek Locarno yolunu tutmamız gerekiyor.

Arabadan inip yola yeni girmiştik ki, dört biryanı kara bulutlar sardı ve birden sel gibi yağmur boşandı. Tuttuğumuz taşlı yoldan kısa zamanda dağa ulaştık.

İtalya yöresinden hiçbir tehlike beklemiyorduk. Gümrükçüler, eğer halen duruyorlarsa, bu havada nasıl olsa dışarı adım atmazlardı. Ayrıca, rehberimiz bize birşey söylememiş de olsa, sınır polisinin henüz oluşturulamamış olduğunu biliyorduk. Eski devletin tam anlamıyla çöküşü gümrükçülerin ülkenin dört bir yanına saçılıp gitmesine yol açmıştı. Yeni devlet daha ortada olmadığı gibi Müttefik örgütü de İsviçre sınırıyla uğraşacak zamanı bulmuş değildi.

(Devamı var)

(*) İtalyanca: Küçük han

(**) Sözü edilen roman 1942'de İsviçre'de basılmış Salz der Erde (Toprağın tuzu) adlı yapıttır.

SPOR

«İTİCİ GÜÇ YÖNETMELİĞİ» YENİDEN ELE ALINACAK

Aymergen: «Sporcular isteklerinde kesinlikle haklıdır»

YENİ YÖNETMELİK HEM SPORCULARIMIZIN İSTEMLERİNİ KARŞILAYACAK HEM DE GÜNÜMÜZ KOŞULLARIYLA UYUMLU OLACAKTIR

"BİZLERE BAHŞİŞ DEĞİL, DÖKÜLEN TERİMİZİN KARŞILIĞI VERİLSİN"

Konuyla ilgili BTGM açıklaması

Ankara — Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergün Aymergen «İtici güç yönetmeliği günümüz koşullarına uymamaktadır. Bu nedenle yeniden ele alınıp düzenlenmesi gerekir; ulusal sporcularımız istemlerinde haklıdırlar» dedi.

Ergun Aymergen gazetemizde yayınlanan «Bahşiş değil, dökülen terimizin karşılığı verilsin» başlıklı haberde ulusal sporcularımızın istemlerini olumlu karşıladığını söyleyerek şu açıklamayı yaptı:

«Eski Genel Müdür Fikret Ünlü'nün döneminde sporcuların gereksinmelerini karşılamak ereğiyle çıkartılan «itici güç yönetmeliği» günümüz koşullarına göre yetersiz kalmaktadır. Kaldı ki, sporcularımız istemlerinde haklıdırlar. Bu nedenle itici güç yönetmeliği yeniden ele alınacaktır. Yeni yönetmelik, hem sporcularımızın istemlerinin karşılığını içerecek; hem de günümüz koşullarıyla uyumlu olacaktır. Ayrıca gerçekten yararlanması gereken sporcuların da «itici güç yönetmeliği» kapsamına alınması sağlanacaktır. Bu haktan yararlanacak sporcuların seçiminde de özenli davranıp, doğabilecek aksaklıkları şimdiden önlemeyi düşünüyorum.»

SPORCULAR OLUMLU KARŞILADI

Genel Müdür Vekili Aymergen'in bu açıklaması sporcu kesiminde olumlu karşılandı. Sporcular «Aymergen'in bizlere sahip çıkması bizleri sevindirdi. Dileğimiz bu sözlerin pratikte kanıtlanmasıdır» dediler.

- BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRÜ ERGÜN AYMERGEN'İN «İTİCİ GÜÇ YÖNETMELİĞİ»NİN YENİDEN ELE ALINACAĞINI AÇIKLAMASI SPORCU KESİMİNDE OLUMLU KARŞILANDI. ULUSAL SPORCULARIMIZ «DİLEĞİMİZ BU SÖZLERİN PRATİKTE ZAMAN YİTİRİLMEDEN KANITLANMASIDIR» DEDİLER

Tüm Sporcular Derneği kurulmalıdır

«BİZE bahşiş değil; döktüğümüz terin karşılığı ödensin...» Sporcularımızın anayasal haklarını dilegetiren bu sözcükler, aynı zamanda sporcularımızın spordaki somut istemlerinden birini haykırmaktadır ve ülkemiz koşullarında, bu sözcükleri söyleyenler kesinlikle haklıdırlar. Ancak sporcu arkadaşlarımız bir gerçeğe de gözlerini kapamamalıdırlar. Çünkü bilim bize «haklar verilmez, alınır» mesajını göndermektedir...

YILLARDIR sporcu kesimi, tüm sporcuların ekonomik-demokratik savaşımlarını etkin biçimde verecek bir sporcu örgütünün yoksunluğunun faturasını ödedi; durdu... Artık geçmiş dönemlerin özeleştirisinin yapılması zorunluluğu, çıplak bir gerçek olarak karşımızdadır. Ulusal sporcularımızın sözkonusu çıkışları kısa sürede sporcu kesimine bazı kazanımlar getirebilir ama, köklü çözümlere ancak bir sporcu derneğinin önderliğinde varılabilir...

BU nedenle sayın Aymergen'in açıklamalarının değerlendirilmesi konusunda sporcu kesimi özenli olmak ve fazla bir iyimserliğe kapılmamak zorundadır.

SPORCULAR açısından gündemdeki temel sorun, zaman yitirilmeden tüm sporcuları kucaklayacak bir sporcu derneğinin kurulması olmalıdır...

BU düşünce pratikte, «Amatör Sporcular Derneği»nin aşılarak «Tüm Sporcular Derneği»ne dönüştürülmesiyle ya da doğrudan doğruya «Tüm Sporcular Derneği»nin kurulmasıyla gerçekleştirilebilir.

ÖNEMLİ olan, bu konuda artık zaman yitirilmemesidir...

METİN KURT

Atletizm yarışmalarında ödül verilmeyince hakem sayısı atlet sayısından fazla oldu

Balıkesir (ABC) — Balıkesir'de Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğü tarafından düzenlenen atletizm yarışmasında ödül verilmeyeceği haberi üzerine katılma oranı çok az olmuş, hakem sayısının atlet sayısından daha fazla olduğu görülmüştür.

Atatürk Stadı'nda yapılan yarışmalara katılmak üzere gelen atletler, yarışmalardan sonra bir ödül verilmeyeceğini duyunca yarışmalara katılmama kararı almışlardır. Bunun üzerine yarışmalara az sayıda atlet katılmıştır.

Amatör sporcuları teşvik amacıyla yapılan bu yarışmada dereceye girecek olanlara ödül verilmeyişinin nedeni anlaşılamamış, bu davranış Balıkesirli sporseverler tarafından da eleştirilmiştir.

Cemal Saltık: "Ulusal takıma kim atrenör olacak ben de bilmiyorum"

Ankara — Sabri Kiraz'ın kesin olarak görev kabul etmeyeceğini açıklaması üzerine boşalacak olan Ulusal Takımlar Başantrenörlüğüne kimin getirileceği bir açıklık kazanmadı.

Basında yer alan haberleri okudukça şaşırdığını söyleyen Futbol Federasyonu Başkanı Cemal Saltık, Başantrenörlük konusunda kimse ile temasının olmadığını belirterek, konu ile ilgili olarak ancak İsviçre dönüşü görüşmeler yapacağını açıkladı.

Başkan Saltık bu konuda şunları söyledi:

«Ben de başantrenörlük konusunu basında yer alan haberlerden öğreniyorum. Bugüne kadar hiçbir teknik adam ile görüşmem olmadı. Sabri Kiraz'ın mukavelesi bu ayın sonunda bitiyor. Kendisinden başka türlü yararlanma yollarına gideceğiz. Kiraz'dan boşalacak göreve kimin atanacağını şu anda ben de bilmiyorum. Ancak İsviçre'de yapılacak olan UEFA toplantısından sonra dört kişi ile temasım olacak. Tabii ki Ulusal Takım Başantrenörlüğünü boş bırakacak değiliz. Bu Necdet Niş de, Kadri Aytaç da, Metin Türel de, Gündüz Tekin de, Candan Tarhan da olabilir.»

KISA... KISA...

- PAZARTESİ günü Ankara Tenis Kulübü kortlarında başlayan İlkbahar Tenis Teşvik Turnuvası bugün sona erecek.
- VOLEYBOLDA, Gençlik ve Spor Bakanlığı Kupası ve Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Kupası müsabakaları bugün Selim Sırrı Tarcan Spor Salonunda yapılacak ve kupalar sahiplerini bulacaktır.
  Bugünkü maçların programı şöyle:
  Saat 14.00 Eczacıbaşı - B. Borankay (Beden Terbiyesi Genel Md. Kupası.)
  Saat 15.30 Eczacıbaşı - Vinlex (Gençlik ve Spor Bakanlığı Kupası).
- ANKARA Bölgesi 15 Haziran gününden itibaren voleybol kursu açacaktır. Kurs çalışmaları Selim Sırrı Tarcan salonunda yapılacak, dileyenler hiç bir ücret ödemeden kurslara katılabilecektir. Kursa iştirak edecek sporcularda 1962 doğumlu ve 1.70 cm (Erkek), 1962 doğumlu ve 1.60 cm (Kız) boy vasıfları aranacak.
- GÖLBAŞI Mogan Gölü tesisleri bugün sporcuüye ve halkın hizmetine açılıyor.
  Tesisler her gün 08.00 - 20.00 arası açık tutulacak, müsabaka yapılacak günlerde yarışmaların bitimi saat 20.00'yi geçerse tesisin kapanışı müsabakaların bitiminden sonra olacak. Mogan Gölü spor tesislerinde örgüt mensupları ile Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüğünce kart verilen üyeler ve üyelerin yanlarında getirecekleri en fazla beş misafirin girişine izin verilecek.
- TOKYO'da yapılan Dünya Jimnistak Şampiyonası Sovyetler Birliği'nin üstünlüğü ile sona erdi. Erkeklerde Sovyet Alexander Ditiatin altın madalyayı alırken, kadınlarda da Sovyet Stella Zakharova ilk sırayı aldı.

Mülkiyespor'un 25. kuruluş yıldönümü kutlanıyor

Ankara (Politika) — Mülkiyespor Kulübünün kuruluşunun 25'inci yıldönümü törenlerle kutlanıyor. Çeşitli spor gösterileri ile bir eğlence gecesinin düzenlendiği kutlama törenlerine Mülkiyespor'a bugüne dek emeği geçen tüm sporcu ve yöneticilerle Siyasal Bilgiler Fakültesinin öğretim üyeleri ve öğrencilerin katıldığı açıklandı.

ÖNCE HARİTALAR ÇALINDI, SONRA MALZEMELER KAYBOLDU

Dağcılık Federasyonunda bir şeyler oluyor!..

- KAYBOLDUĞU ÖNE SÜRÜLEN HARİTALAR «ANKARA GARI EMANETİNDE BULUNDU. ŞİMDİ DE DAĞCILIK MALZEMELERİ KAYIP...
- DAĞCILIK FEDERASYONU'NA GÖNDERİLEN EMANET FİŞİ, YETKİLİLERCE ÇÖZÜMLENEMEYİNCE KONU EMNİYET GÖREVLİLERİNE ULAŞTIRILDI BÖYLELİKLE SIR ÇÖZÜLDÜ

Hasan UYSAL

Önceki gün Dağcılık Federasyonu'na postayla gönderilen Ankara Otogarı'na ait emanet fişi federasyon ilgililerini paniğe uğratınca devreye giren emniyet yetkililerinin açtığı pakette; daha önce kaybolduğu bildirilen ve gizli olduğu öne sürülen 300'ü aşkın harita çıktı...

Haritanın bulunmasına karşın sıkıyönetim komutanlığınca soruşturma sürdürülmektedir. Haritaların kim tarafından otogara bırakıldığı araştırılmaktadır. Bu arada Dağcılık Federasyonu eski genel sekreteri Kasif Aladağlı iki gün önce Mülkiyeliler Lokalinde otururken; emniyet görevlilerince yakalanarak, gözaltına alındı. Aynı zamanda Anadolu Dağcılar Birliği Asbaşkanı olan Kasif Aladağlı'nın serbest bırakılması beklenmektedir.

GİZLİ DENİLEN HARİTALARI ABD'Lİ UZMANLAR HAZIRLADI...

Konuyla ilgili açıklama yapan eski Federasyon üyeleri, haritaların çok eski olduğunu, üzerinde ABD'li uzmanlar tarafından hazırlandığını belirten işaretler olduğunu ve bu çelişkinin çözümlenmesi gereğini vurguladılar. Söz konusu haritaların, 1964-65, yılına ait olduğunu da belirten ilgililer konuya ilişkin açıklaması şöyledir:

«Gerçekte, bu haritaların gizliliği kalmamıştır. Çünkü haritaların üzerinde «milli güvenlik nedeniyle bu haritaların çoğaltılması, kopye edilmesi, ilgisiz kişilere verilmesi yasak yazılıdır. Ancak bu yazılar hem türkçe hem ingilizce yazılmıştır. Ayrıca gizli sayılan bu haritalardan yurdumuza dağcılık için gelen yabancı dağcılarda daha ince ayrıntıla-

(Devamı 7. Sayfada)

Dağcılık konusunda Aymergen'in görüşü

Dağcılık Federasyonu'ndaki gelişmelerin kendisine iletilmesinden sonra Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen konuya ilişkin görüşlerini şöyle açıkladı: «Haritalar konusuna sıkıyönetim elkoydu. Bir açıklama yapamam; ancak malzemelerin kaybı doğrudur. Bu konuda malzemeleri devretmeyen Güner Ünal Federasyonu'da; devir işlemini yapmayan Muzaffer Tras Federasyonu'da sorumludur...»

Çekoslovakya'da herkese beden eğitimi olanağı var

Çekoslovakya Beden Eğitimi Birliği 2 milyon üyeli ve 8000 birimi olan ulusal bir örgüt. Tüm birimleri devlet tarafından finanse ediliyor.

1977'de yapılan istatistiklere göre Çekoslovakya'da 14000 spor alanı, stadyum, 2000 jimnastik salonu var. Çekoslovakya halkı 86'sı kapalı olmak üzere 255 yüzme havuzuna sahip. Futbol oynamaya elverişli 6000 alan var.

Çekoslovakya Beden Eğitimi Birliği kitlesel spor karşılaşmaları hazırlıyor. Bu karşılaşmalara yaşına bakılmaksızın herkes katılabiliyor. Bu yarışmalarda en çok hoşlanılan sporlar yürüyüş, futbol, voleybol, kır koşusu ve kayak. Ülke nüfusunun dörtte biri, 3,5 milyon kişi, bu yarışmalara katılıyor.

İSTANBUL BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ «YAZ SPOR OKULLARI» AÇIYOR

Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürlüğü, 6-16 yaşlar arasındaki çocuklar için «Yaz Spor Okulları» açmaktadır. Açılacak olan okullarda, yaz tatilinden yararlanmak ve bu yaşlar arasındaki çocukların tatillerini olumlu bir şekilde değerlendirmelerini sağlamak amaçlanmaktadır. Bir başka amaç ise, gayri nizami boş alanlarda ve mahalle aralarında spor yapmaya çalışan çocuklarımıza «bilimsel bir temel eğitim» yaptırarak geleceğe yönelik üstün sporcular yetiştirmektir. Kısacası öz olarak Türk sporuna hizmet etmektir.

Yaz Spor Okulları için Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürlüğü'ne bağlı tüm spor tesislerinden yararlanılacak ve onbeş branşta çalışmalar yapılacaktır. Bu okullarda bölgeye bağlı antrenörler ve monitörler görev alacaklardır.

Transfer... Transfer... Transfer...

Transfer ayı yaklaşırken bir çok kulüp şimdiden transfer pazarlığına oturdu bile.. Bu kulüpler arasında başta Beşiktaş geliyor. Henüz antrenör sorununu çözümleyemeyen Beşiktaş, Serpil Tüzün - Ali İhsan Karayiğit ikilisi ile görüşme yaparken, Metin Türel ve Kadri Aytaç'la da temas halinde.

Antrenör sorununun yanı sıra Bursaspor'lu Sedat ile 1 milyon liraya anlaşmaya çalışan Beşiktaş, Trabzonsporlu Mehmet Ekşi ve Necdet'le de anlaşma olanağı arıyor.

Galatasaray ise Orduspor'lu Kemal ile prensipte anlaştı. Ne var ki Orduspor Kulübü Kemal'i kesinlikle satmayacağını açıkladı. Trabzonsporlu Ahmet de Galatasaraylı yöneticilere «Evet» yanıtı verirken, Bursasporlu yöneticilerle de görüşerek ikili anlaşma yolları aradı.

Fenerbahçe ise henüz antrenör sorununa çözüm getiremedi. Can Bartu ile görüşen yöneticiler Necdet Niş'i de bırakmak istemiyorlar. Niş ise Fenerbahçe'den ayrılma kararında. Bu arada devreye Zonguldak antrenörü Gündüz Tekin Onay da girdi. Futbolcu transferinde ise, yine Fenerbahçe olay yaratmak istiyor. Sızan haberlere göre Galatasaraylı Fatih ve Erdoğan ile görüşen Sarı-Lacivertli yöneticiler bu futbolculardan olumsuz yanıt aldı.

Aytaç: Kayseri maçında haysiyetsiz futbol oynadık

Zafer GÜLTEKİN

Ankaragücü Antrenörü Kadri Aytaç Kayserispor yenilgisinden futbolcularını sorumlu tuttu. Futbolcuları ağır biçimde suçlayan Antrenör Aytaç şunları söyledi:

«Çok haysiyetsiz futbol oynadık. Sahada onları tanıyamadım. Ne olduklarını da anlayamadım. Ankaragücü hep vermiş karşılığını da alamamıştır. Bundan sonra Ankaragücü formasına aşık futbolcular gerekli. Beni en çok düşündüren yön, 2700 dakika iyi oynayan futbolcularımı Kayserispor önünde tanıyamadım. Büyük maçın kıymetini bilemediler.»

ERKÖSE MUTLUYUZ...

Öte yandan, Kayserispor Başkanı Osman Erköse «I. lige çıktığımız için mutluyuz. Hemen şunuda söyleyelim, bu uygulamadan memnun değiliz. Artık ülkemizde yeni bir dönem başlıyor. Bir kaç transferle takımımızı güçlendireceğiz.»

MİNİ YORUM

SPORCUYU SUÇLAMAK KOLAYDIR...

Ankaragücü Antrenörü Kadri Aytaç, Kayserispor sonrası futbolcularını ağır biçimde suçlarken, sanki kendini aklıyordu. Aytaç bilmelidir ki, suçu sporcuya yıkmak, sorumluluktan kaçmaktır.

Kaldı ki, 2700 dakikalık lig maratonunda başarılı olan Ankaragücü sporcuları son 90 dakikada yenildiler diye bir anda yerin dibine batırmak, tutarlı ve akılcı bir yol değildir.

Aytaç, daha düne kadar kahraman ilan ettiği futbolcularını bugün kötülerken, kendi yüzünü de ortaya çıkarmıştır. Kısaca başarı Aytaç'ın, başarısızlık ise sporcuların..

İşte ülkemizde açığa çıkan bir yönetici yüzü...

Cumhurbaşkanı Korutürk eski şampiyonları kabul edecek

Ankara (Politika) — Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk eski şampiyon sporcuları kabul ederek ödüllendirecektir.

Cumhurbaşkanı tarafından kabul edilecek sporcular 1950 yılından önce olimpiyat, Avrupa, dünya ve Balkan şampiyonu olmuş sporcularımızdır. Cumhurbaşkanlığı tarafından Gençlik ve Spor Bakanlığına gelen yönerge üzerine BTGM Basın Müşavirliği şampiyon sporcuların saptanması için görevlendirilmiştir.

1950'den önce şampiyon olan sporcuların ev adreslerinin saptanması için yapılan araştırmada bir çok sporcunun çok önce öldüğü ortaya çıkmıştır. Spor Bakanlığı ve BTGM'nin bundan haberdar olmadığı, ancak ev adreslerinin saptanması için Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerine yapılan başvurudan sonra bir kısmının hayatta olmadığının ortaya çıktığı öğrenilmiştir.

At Yarışları

Alev ANAKÖK

1. Koşu: F: Camra
P: Leyla 499
SP: Babahasan
2. Koşu: F: Neema 57
P: Buhara 2
SP: Serkan 1
3. Koşu: F: King Efe
P: Dizzy Harmony
SP: Derbil Harmony
4. Koşu: F: Gündoğdu
P: Yazma
P: Veda 3
SP: Sevil 2
5. Koşu: F: Goody Boy
P: Snap Shot
SP: Ezel
6. Koşu: F: Hilalüzzaman 357
P: Yaprak 2
P: Nuray 1
SP: Etil

Maliye Bakanının yeniden Paris'e gitmesi bekleniyor

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nin bu konudaki raporu yayınlanmaya hazır hale getirilecek. «Economic Outlook» (Ekonomik Görünüm) adı verilen bu rapor, OECD tarafından her yıl Temmuz ve Ağustos aylarında iki kez yayınlanıyor.

Paris'de önümüzdeki hafta başında gerçekleşmesi beklenen Müezzinoğlu - Larosiere görüşmesinde, Türkiye ile IMF arasındaki «Stand-By» düzenlemesine ilişkin sorunların ele alınması söz konusu. Görüşmeden önce, Paris'deki Türk ve Para Fonu heyetlerinin, Türkiye'nin Fon'a sunacağı «niyet mektubu»nu hazırlamış olacakları bildiriliyor. «Niyet mektubu»nun, Para Fonu uzmanları tarafından hazırlanacak rapor ile birlikte, Uluslararası Para Fonu'nun Yönetim Kurulu'nda görüşülmesi için, Yönetim Kurulu Başkanı J. de Larosiere tarafından onaylanması gerekiyor.

Öteyandan, Türkiye'nin Para Fonu'ndan sağlayacağı «Stand-By» kredisinin tutarı «niyet mektubu»nda belirlenirken, bu tutarın ne kadarının hangi tarihlerde kullanılacağı «Stand-By» düzenlemesinde yeralıyor. Yüksek tutarda bir krediyi öncelikle kullanmak isteyen Türkiye'nin bu isteğinin de Müezzinoğlu - Larosiere görüşmesinde ele alınabileceği kaydediliyor.

Müezzinoğlu - Larosiere görüşmesinde üzerinde durulması beklenen bir başka konu ise, Türkiye'nin Batılı ülkeler ile finansman kuruluşlarından sağlayacağı kredilerin formaliteleri tamamlanıncaya kadar belirli bir olanağa kavuşturulması olacak. Türkiye bu konuda, Uluslararası Para Fonu'ndan etkin bir tutum takınılmasını istiyor.

Batılı ülkelerin Merkez Bankalarının ortaklığıyla oluşturulmuş bulunan Uluslararası Ödemeler Bankası'nın Genel Kurulu da Pazartesi günü yapılacak. Ancak, Genel Kurul'a katılan Merkez Bankası başkanları, eşleriyle birlikte Cumartesi günü İsviçre'nin Basel kentinde biraraya gelecekler.

Basel'de, Merkez Bankası başkanlarının Cumartesi ve Pazar günleri, belirli sorunları özel sohbetlerde ve yemeklerde görüşecekleri bildiriliyor.

Kısa adı BIS olan Uluslararası Ödemeler Bankası Genel Kurulu'na katılmak üzere, Türkiye Merkez Bankası Başkanı İsmail Hakkı Aydınoğlu, Basel'e gitti. Aydınoğlu'nun Basel'de, Türkiye'ye, Batılı ülkeler tarafından sağlanacak krediler işlerlik kazanıncaya kadar BIS kanalıyla «avans» sağlanması konusunda ikili görüşmeler yapacağı kaydediliyor. Edinilen bilgiye göre, Federal Almanya ve Belçika Merkez Bankaları, böyle bir «avans» için BIS'in oluşturacağı fona katkı yapma eğilimindeler.

İSVİÇRE KREDİSİ

Öteyandan, OECD ülkelerinin Türkiye'ye sağlayacaklarını bildirdikleri 906 milyon dolarlık ithalat kredilerine 30 milyon dolar ile katılmayı kabul eden İsviçre ile, bu kredinin kullanımına ilişkin görüşmeler bugün Paris'de başlayacak. Böylece, ithalat kredileriyle ilgili olarak Türkiye ikinci anlaşmasını İsviçre ile tamamlamış olacak. Bilindiği gibi, 906 milyon dolarlık krediye 71 milyon dolarlık bir katkı yapmayı kabul eden Norveç ile, kredinin 60 milyon dolarlık bölümünü kapsayan anlaşma daha önce Ankara'da imzalanmıştı.

Kenger'in

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Maraş faşist kırımının başlamasına neden olarak gösterilen 19 Aralık 1978 gecesi «Güneş ne zaman doğacak» filminin oynadığı Çiçek Sinemasına patlayıcı madde atma olayının sanıkları 6 kişi ile, bir eve bomba atmaktan sanık bir kişinin sorguları yapıldı. İkisi idam istemi ile yargılanan sanıklar sorgularında işledikleri suçları kabul etmeyerek kendilerine işkence edildiğini iddia ettiler ve tahliye isteminde bulundular. İddia makamı sanıkların bu isteminin reddi görüşünü savundu. Ancak mahkeme heyeti, K. Maraş Ülkücü Gençlik Derneği eski başkanı ve ortaokul öğretmeni Mehmet Leblebici ile K. Maraş Pol-Bir eski başkanı polis Muhammet Demirbaş ve Eğitim Enstitüsü öğrencisi Ahmet Baraklı'nın tutuksuz olarak yargılanmalarına, idam istemi ile yargılanan Eğitim Enstitüsü öğrencisi Ökkeş Renger ile aynı istemle yargılanan lise öğrencisi Mustafa Özdemir ve fabrika işçisi Yunus İlhan'ın tahliye isteklerinin reddine karar verdi. Askeri Mahkeme, bu kararından sonra duruşmayı 11 Haziran Pazartesi günü sabahı saat 7.30'da yeniden başlamak üzere oturumu kapattı.

Ülkemizi

(Baştarafı 1. Sayfa'da) şın emniyet görevlileri Vietnamlıları içeriye sokmamakta direndiler.

Bunun üzerine ellerindeki biletlerle Frankurt'a devam etmek isteyen Vietnamlıların bu isteklerine de izin verilmeyerek, Şam'a geri gönderildiler. Diplomatik ilişkilerin yeni kurulduğu bir ülkenin yurttaşlarına yapılan bu hareketin duyanlarca üzüntüyle karşılandığı ve Dış İşleri Bakanlığına iletildiği öğrenildi.

Öte yandan, İGD Genel Merkezinden yapılan açıklamada olay protesto edildi.

DC - 10 uçaklarının

(Baştarafı 1 Sayfa'da) sı ile, bu uçakları imal eden Mc Donnell Douglas firmasının çok güç duruma düştüğü ve iflasın eşiğine geldiği bildiriliyor.

Muhalefet

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

MATARACI HAKKINDA GENSORU

MHP İstanbul Milletvekili Turan Koçal ve 11 arkadaşı tarafından hazırlanan gensoru önergesinde Gümrük ve Tekel Bakanı Tuncay Mataracı'nın rüşvet ve kaçakçılık olaylarına gözyumduğu ileri sürüldü. Önergede Diyarbakır'da inşa edilen bir rakı fabrikasının hesaplarında 12 milyon lira fazla ödeme yapıldığı, bu ödemeye karşı çıkan bir mühendisin görevinden alınarak Bakanlığın bu göreve başka bir mühendis atadığı iddia edildi.

Önergede yeralan bir başka iddiaya göre geçen yıl İzmir Yaprak Tütünevi 700 milyon lira ile ihaleye çıkarıldı ve Tuncay Mataracı bir yakınına çıkar sağlamak amacı ile ihaleyi ikiye böldü. Bu arada İzmir Çamaltı Tuzlası inşaatında da yolsuzluk yapıldığı iddia edilen önergeda geçen yıl Bursa'da bu yıl da Samsun'da meydana gelen yangınların birer sabotaj sonucu ortaya çıktığı, bunlarda da Mataracı'nın ağır sorumluluğu bulunduğu öne sürüldü.

Köy - Koop eski

(Baştarafı 1. Sayfa'da) da yapılan ihbarların ciddi görülmesi ve Cumhuriyet Savcılığınca dava açılması halinde toplam olarak en az yüz yıl hapis ve yüz milyonları bulduğu belirtilen borçların ödettirilmesi cezalarına çarptırılması istemiyle yargılanmaları isteniyor.

Mart ayında sonuçlanan KÖY-KOOP Genel Kurulunda, Genel Müdür Gürmen Kökten ve Genel Başkan Hadi İlbaş hakkında görevini kötüye kullanma, kayırma, zimmet, gibi iddialar ortaya atılmıştı. KÖY - KOOP'un yeni yöneticileri ilk toplantılarında pazarlama biriminin kuruluşundan genel kurula değin hesapların incelenmesine karar verdi. KÖY-KOOP Teftiş Kurulu üç ay süren çalışmaları sonunda görevlerini kötüye kullanarak yolsuzluk yapan yöneticileri saptadılar. KÖY-KOOP Yürütme Kurulu eski yöneticileri savcılığa vermeyi kararlaştırdı.

Bilindiği gibi, haklarında dava açılan Gürmen Kokten ve Kemal Koçak iş bağıtları kesildikten sonra yüksek ücretlerle Ankara Belediyesi Batı Kent Projesi Genel Müdürlüğüne atandılar. Savcılığa verilen eski Genel Başkan Hadi İlbaş da geçtiğimiz günlerde 25 birlik adına bir bildiri yayınlayarak yeni yönetimi KÖY - KOOP'u iflasın eşiğine getirmek iddiası ile suçlamışlardı. Suçlu görülenlerden Cemal Temelli de KÖY - KOOP Genel Kurulunun iptalini ve Kayyuma devredilmesini istemişti. Ancak Temelli'nin açtığı «ana sözleşme değişikliklerinin iptali» davasının önceki gün 2. Ticaret Mahkemesince reddedildiği öğrenildi.

2. Teknikerler Kurultayı bugün Ankara'da toplanıyor

2. Teknikerler Kurultayı, bugün Ankara'da Devlet Su İşleri Konferans salonunda toplanıyor. Türkiye'nin çeşitli bölgelerinden gelecek delegelerin de katılacağı 2. Teknikerler Kurultayı'nda, sayıları yaklaşık 100 bini bulan teknikerlerin sorunları tartışılacak ve çeşitli bildiriler sunulacak. Konuyla ilgili olarak yapılan açıklamada şu görüşlere yer verildi:

«Bir yıllık dönemde çıkan kararlar doğrultusunda çalışmalarını yürüten Teknikerler Derneği Genel Merkezi sorunu daha geniş bir tabana oturtmak ve daha geniş bir platform içinde tartışmak için sayıları örgün ve yaygın eğitimle birlikte yaklaşık 100 bini bulan bu arkadaşlarımızla ve okul yöneticileriyle görüşmelerini sürdürmüş bu meslek grubunu teknikerlerle yakınlaştırarak istenilen bütünlüğü sağlayacak aşamaya getirmiştir. 2. Teknikerler Kurultayı belki de bu bütünlüğün daha fazla yeşermesinin gelişmesinin ilk adımı olacaktır.»

İstanbul'da ve Adana'da üç kişi öldürüldü

(Baştarafı 1. Sayfa'da) İstanbul'da Okmeydanı semtinde dün akşam üzeri bir otobüse yaylım ateşi açıldı, bir öğretmen öldü iki kişi de yaralandı.

Alınan bilgiye göre Okmeydanı Ortaokul Türkçe öğretmeni Savaşgan Arsal bir minibüse binerken yaylım ateşine tutuldu. Olayda öğretmen Arsal öldü, Mehmet Çetin ile sürücü Zekeriya Günay yaralandı. Yaralıların Okmeydan'ındaki SSK Beyoğlu Hastanesi'nde tedavi altına alındığı öğrenildi.

Bu arada İstanbul'da Sefaköy Bölgesi Maslakçeşme İnönü Mahallesinde dün polis ve jandarmalar tarafından yapılan operasyonda TÖB-DER üyesi Nafiz Duman adlı öğretmenle mahalle muhtarı gözaltına alındı. Hiçbir olay olmamasına karşın genellikle ilerici kişilerin oturduğu sözkonusu yere baskın yapılarak evlerden kitap toplanması ve iki kişinin gözaltına alınması tepkilere yol açtı.

ADANA'DA 1 ÖLÜ

Adana Meydan Mahallesi Doğumevi Caddesi üzerinde servis otobüsü bekleyen kişilerin üzerine ateş açıldı, Salih Yıldırım adlı bir işçi öldü, Ferhan Gültekin adlı bir memur ağır yaralandı.

Bildirildiğine göre dün sabah Meydan Mahallesi'nde servis otobüsü bekleyen Ferhan Gültekin adlı Ziraat Fakültesi'nde çalışan memurun üzerine ateş açıldı. Tabancadan çıkan kurşunlar SASA Fabrikasında çalışan Salih Yıldırım'ın ölmesine, asıl hedef olduğu bildirilen Ferhan Gültekin'in de ağır yaralanmasına yol açtı.

İZMİR'DE

THKP-C Eylem Birliği üyesi olduğu öne sürülen Hüseyin Taşkınöz'ün yakalanmasından sonra aynı örgüte bağlı oldukları ileri sürülen 9 kişinin daha dün yapılan operasyonlar sonucu gözaltına alındıkları açıklandı.

Öte yandan İzmir'de üzerlerinde tabanca ve demir çubuk bulundurdukları gerekçesiyle Ziraat Fakültesi öğrencisi Bekir Sıtkı Yıldız ile Kamil Kaskar'ın gözaltına alınarak tutuklandığı öğrenildi. Bunun yanısıra İzmir Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi'nin İlerici Gençler Derneği üyesi Turgay Çeliköre, Altup Ortanoğlu ve İbrahim Bulut adlı öğrenci gençleri dün tutukladığı bildirildi.

AMASYA'DA

Amasya'da Türkiye İşçi Partisi üyesi oldukları bildirilen gençler, faşist komandoların saldırısına uğradılar. Ülkücü Gençlik Derneği Amasya Şubesi önünden geçen TİP'li gençlerin, komandoların taşlı saldırısına uğradıkları ve bazılarının yaralandıkları bildirildi.

SAKARYA'DA

Sakarya'da dün yapılan polis operasyonlarında THKP-C adlı örgüte mensup oldukları ileri sürülen İbrahim Akkaya, Cemalettin Metin ve Hilmi Begümcan'ın yakalanarak gözaltına alındığı bildirildi. Yakalanan kişilerin Tütünçiftlik soygunu, Eyüp Emniyet Amirliği baskını ile ilgili oldukları öne sürülüyor.

Denktaş

(Baştarafı 1. Sayfa'da) diğini vurgulamak istiyorum. Hiçbir kimsenin bu konularda herhangi bir tereddütü bulunmasın. Görüşmeler Makarios'la yapmış olduğumuz doruk toplantısında amaçladığımız iki bölgeli federal bir sistemi oluşturmak için yapılacaktır. İyi niyetle masaya oturuyoruz. Türk hükümeti maddi ve manevi şekilde, daima olduğu gibi bu konuda da yanımızdadır. Türk toplumunun güvencesini sağlayan, huzurunu sağlayan, geçmişi tekrarlatmayan ve Kıbrıs'ı daimi şekilde barışa kavuşturacak bir anlaşmanın yapılması için bizi desteklemektedir. Bize yardımcı olmaktadır ve olacaktır.»

SSK İstanbul

(Baştarafı 1. Sayfa'da) «Nejat Türkmenoğlu, sayın Bakan Hilmi İşgüzar'ın çok yakını olduğu ve sayın Adnan Göksu'nun yakın dostu olması nedeniyle çekinmeden her yaptığı naksız işlemlerden sonra çeşitli servislerde yaptığı konuşmalara «Madem ki Türküz, Türkçüyüz, Milliyetçiyiz» gibi sözlerle başlamakta ve alenen ırkçılık propagandası yapmaktadır. Yine konuşmalarında «ben judo, karate biliyorum», «ben hapis yatmış bir kişiyim, kimseden korkmam» gibi sözlerle kişileri korkutmaya çalışmaktadır.»

Kurumun İkinci Müdürü Adnan Arar'ın da, Nejat Türkmenoğlu ile beraber memurları yıldırmak çabasında olduğunu belirten TÜM-DER İstanbul Şubesi Sekreteri Öz, «Amaçları, kendileri gibi düşünmeyenleri kurumdan atmak, yerlerine kendi yakınlarını almaktır» dedi.

TÜM-DER'in açıklamasında daha sonra şu görüşlere yer verildi:

«Yine işyerinde ispiyonculuk mekanizmasını geliştirmek için bu kişilere özel haklar tanınmaktadır. Bunların dışındaki memurlara özellikle sağlık konusunda samimiyetsiz davranarak memurların vizite kâğıtlarını ve raporlarını ellerinden alarak yırtmaktadır.

İşyerinde kıyafet denetimi gibi saçma bir gerekçe ile özellikle ilerici memurlara cezalar verilmekte ve bu cezalar ilan tahtalarına yazılarak memurların gurur ve itibarları rencide edilmektedir.

Son olarak da Başbakanlığın petrol kriziyle ilgili genelgesine rağmen Türkmenoğlu, kurumun araçlarını özel işlerinde bizzat kullanarak hiçe saymaktadır.

3 komando

(Baştarafı 1. Sayfa'da) sırasında Aydınlık gazetesi muhabirinin tahrikiyle duruşmayı izleyen faşist komandolar olay çıkardılar ve İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesindeki duruşmaların ertelenmesine neden oldular.

Ankara Sıkıyönetim Askeri Mahkemesi'nin dünkü bir duruşmasında da Kayaş-Tepecik mahallesinde bir aileyi toptan öldürmek girişiminde bulunmak ve bir ev kadınına tecavüz etmeye yeltenmekten yargılanan iki faşist komando 16 ve 17 yıl ağır hapis cezasına çarptırıldılar.

İSTANBUL

Bundan iki yıl önce CHP Gençlik Kolları üyesi ve ODTÜ öğrencisi Ahmet Ağaoğulları'nı öldürmekten sanık MHP Fatih Gençlik Kolları üyesi Ümit Deniz Kulluk'un davasına dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde bakıldı. Askeri Mahkeme Ümit Deniz Kulluk'u 24 yıl ağır hapise çarptırdı. Mahkeme daha sonra bazı noktaları dikkate alarak cezanın 15 yıl olmasını kararlaştırdı. Mahkeme ayrıca MHP Fatih Gençlik Kolları üyesi Deniz Kullu'a ömür boyu kamu hizmetlerinden yasaklanmasına, cezası kadar yasal kısıtlılık altında bulunmasına karar verdi. Faşist komando Ü. Deniz Kulluk Askeri Mahkemenin bu kararı üzerine «nasıl verirsiniz bu cezayı, hep'nizden hesap soracağız» şeklinde bağırdı. Duruşmayı izleyen diğer komandoların aynı biçimde bağırdıkları görüldü. Dünkü duruşmada cinayet olayına karışmakla yargılanan Rael Özbek, Fikret Oğuztürk, Osman Barlas adlı komandolara da çeşitli hapis cezaları verildi.

Bu arada MHP Fatih Gençlik Kolları üyesi Ümit Deniz Kulluk'un duruşması sırasında Aydınlık gazetesi muhabirinin sözlü tahrikleri üzerine duruşmayı izlemekte olan faşistler olay çıkardılar ve duruşmaların ertelenmelerine neden oldular. Daha sonra güvenlik kuvvetleri olay çıkaran komandoları mahkeme koridorlarından boşaltarak dışarı çıkardılar.

ANKARA

Öte yandan Ankara Askeri Sıkıyönetim Mahkemesi dün adam öldürmeye girişmek ve bir ev kadınına tecavüz etmeye yeltenmekten sanık iki kardeş komandoyu 16 ve 17 yıl ağır hapis cezasına mahkum etti.

Askeri Mahkeme dünkü duruşmada kararı açıklarken, «Sanık İdris Güven ile kardeşi Ünal Güven'in arkadaşları Rauf Özer, Mehmet Korkmaz ve Mevlüt Atmaca ile birlikte Ahmet ve Hüseyin Kurnaz'ın evine silahlı ve bombalı saldırıda bulunarak, adı geçen kişileri aileleri ile birlikte yoketmek girişiminde bulunduklarının dosyadaki delillerinden saptandığını» bildirdi. Mahkeme kararında ayrıca silahlı saldırı düzenleyen komandoların «Hüseyin'i vurduk, karısı bize kaldı.» dediklerini dikkate alarak her iki sanığı önce ölüm cezasına çarptırdı. Ancak mahkeme cinayet işlenmediğini gözönünde tutarak İdris Güven'i 17 yıl 6 ay, Ünal Güven'i ise 16 yıl 8 ay ağır hapis cezasına çarptırdı.

İzmir 2. Ağır Ceza 141'i Anayasa Mahkemesine

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lük hükümleri de çağdaş özgürlük anlayışından kaynaklanmıştır. İtalyan Ceza Kanununda 1930 yıllarında yer alan ve tarihte hiç benimsenmeyen bir devlet biçimini korumak için konulan bir madde şu anda 1961 Anayasamız gibi çağdaş bir Anayasa ile yönetilen 1979 Türkiye'sinde uygulanmaktadır. Maddenin kaynağı olan İtalyan Ceza Yasasından çıkarılmış olan bu madde tüm çağdaş devletlerde uygulama alanı bulmamaktadır. Maddenin Anayasaya aykırılığının en belirgin yönü de budur. Bunun yanısıra 141. maddenin 1. bendinin düşüncenin sözüne sınır getirmiş olmasıdır. Eylemi değil de düşünceyi cezalandırmakta, bu yönüyle de Anayasaya aykırılık iddiası ciddi görülmektedir. Anayasanın 20. maddesi, kanaat ve düşünce özgürlüğünden bahsetmekte, 25. madde de önceden izin almaksızın herkesin dernek kurma hakkına sahip bulunduğunu hükme bağlamaktadır. Çoğulcu demokrasiyi gerçek anlamda uygulayabilmek için herkese serbestçe sosyal örgütlenme hakkını tanımak gerekir.

Anayasamızın 56. maddesi siyasal parti kurma özgürlüğünden bahsetmiş ve devamı olan 57. maddesinde de bu özgürlüğün kapsamını belirtmiştir. 141/1' maddede belirtilen, düşüncelerin Anayasamız tarafından benimsenip benimsenmediği değil bu düşüncelerin yasaklanmasının Anayasa'ya aykırı olup olmadığı önemlidir. Ancak o zaman gerçek anlamda ileri bir demokrasi sözkonusu olabilir. Dikkat edilmesi gereken nokta Anayasamızın demokratik hukuk devletini ilke kabul etmesi ve bu doğrultuda özgürlük tanımasıdır. Ayrıca, sosyal sınıf terimi açıklığa kavuşmuş değildir. Bunun tam anlamıyla yasal bir tanımı yapılmadığı için uygulamada farklı kararlar verilebilmekte ve bu da kanunilik ilkesini zedelemektedir.»

Neticede TCK'nun 141/1 bendinin Anayasa'nın 20, 21, 2, 4, 12 ve 33'ncü maddelerine aykırı olduğu görüşünü ciddi bulan İzmir 2. Ağır Ceza Mahkemesi sözkonusu maddenin iptali için Anayasa'nın 151'nci maddesi gereğince dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine oy birliği ile karar verdi.

Mahkeme yargıçlarının isimleri şöyle:

Başkan Yusuf Ziya Köymen, üye Talak Akan, Yaşar Taputçu.

Jivkov

(Baştarafı 1. Sayfa'da) sı Birinci Sekreterinin Ecevit'le yapacağı görüşmede iki ülke arasındaki politik ve ekonomik ilişkilerin yanısıra Balkanlar'daki sorunların da ele alınacağı öğrenildi. Jivkov bir süre önce Yunanistan'ı da ziyaret ederek Karamanlis'le de aynı konuda görüşmelerde bulunmuştu.

Öteyandan Jivkov'un Türkiye'yi ziyaretinden önce 25 Haziran tarihinde Bulgaristan Dışişleri Bakanı Ankara'ya gelerek Jivkov'un Ecevit'le görüşeceği konuları saptayacaktır. Dışişleri Bakanı Maladenov, Ökçün'ün konuğu olarak geleceği Ankara'da iki ülkenin ilişkileri üzerinde de duracaktır.

Dağcılık

(Baştarafı 6. Sayfada) rı gösteren haritalar bulunmaktadır. Örneğin bu tip haritalar İsveç'te kitapçılarda serbestçe satılmaktadır. Anadolu Dağcılar Birliği bu haritaları getirtmek için girişimde bulundu. Artık bu çelişik durum ortadan kaldırılmalıdır. Haritalar yasak ve gizli ise yurt dışındakilere de yasak olmalıdır. Yurt dışındakilere serbestse bize de serbest olması gerekir.

Halkımıza yasak olan haritaları yabancı uzmanlar hazırlıyor. Yurt dışında daha ayrıntılı olanları satılıyor, ama halkımıza dağcılarımıza yasaklanıyor. Bu yasaklama nedeniyle her dağa çıkışımız macera olmaktadır. Haritasız dağcılık olmaz» ...

Öte yandan, 1975 yılında Avrupa'dan getirtilen, ip, anorak, ayakkabı, uyku tulumu ve benzeri malzemelerden oluşan, 60 kişilik takım malzemeden en az yarısı kayıptır. Bu konuda yapılan araştırmada MC döneminde federasyon başkanlığı yapan Güner Ünal'ın malzemeleri kendisinden sonra gelen Muzaffer Tras federasyonuna devretmediği malzemelerin en az yarısının kayıp olduğu, bu günkü değerinin ise en az 2 milyon lira olduğu anlaşıldı. Yeni federasyon döviz sıkıntısı nedeni ile yurt dışında malzeme getirememekte ve malzeme sıkıntısı çekmektedir.

İşgüzar'ın yerine

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Bakanlar Kurulu içinden bir bakanın bu göreve getirilmesi ile doldurulması eğilimi ağırlık taşıyor. CHP'nin yönetimine yakın çevreler İşgüzar'ın soruşturma sonucu aklanmasından sonra yeniden Bakanlar Kurulu'na dönebileceğini bu yüzden de boş bulunan ve yeni bir atama yapılmayan Devlet Bakanlığı görevinin bu nedenle uzun süre doldurulamayacağını belirtiyorlar.

Parlamento kulislerinde AP ve MSP'den bazı yeni istifaların sözkonusu olduğu bildiriliyor. Bu istifaların da yeni bakanın belirlenmesini etkileyebileceği kaydediliyor. Öğrenildiğine göre AP ve MSP'de uzun süreden beri parti yönetimine karşı tavır aldığı bildirilen, bazı milletvekilleri CHP yöneticileriyle görüşmelerde bulunuyorlar. Bu milletvekilleri içinden birinin boş bulunan bakanlığa getirilmesi mümkün görülüyor. Kulislerde bakanlığa getirilebileceği bildirilen ve halen bağımsız olan Nurettin Yılmaz'ın da bu görüşmelerde etkin olduğu kaydediliyor.

İstanbul'da petrol dağılımı «kart sistemine»

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Ticari olmayan araçlardan, otomobillere ayda 80, minibüslere 150, küçük otobüslere 200, normal otobüslere 400, pikap ve kamyonetlere 150, kamyonlara ise 300 litre benzin ya da motorin verilecek. Ticari araçlardan, taksilere ayda 500, dolmuşlara 600, minibüslere 600, küçük otobüslere 750, normal otobüslere 900, pikap ve kamyonetlere 450, kamyonlara 750, deniz motorlarına ise 400 litre yakıt verilecek.

Şehirlerarası yolcu otobüslerinin yakıt ihtiyacı, mevcut otogarlardaki, Petrol Ofisi istasyonlarından, gar müdürlüklerinin kontrolünde depo doldurması suretiyle karşılanacaktır.

İstanbul Valisi Erbuğ, beyaz, yeşil, pembe ve sarı renkte bastırılacak kartların kaymakamlıklar tarafından dağıtımı sırasında, defter tutulacağını, kayıtların ruhsatnamelere de işleneceğini söyledi, başkası adına yakıt alınamayacağını ve bidonla benzin satışının kesinlikle yasaklandığını belirtti. Sadece deniz araçları bu yasağın dışında bırakıldı.

Açıklamaya göre, anadepolarda doldurulan tankerler mühürlenecek, bu mühürler istasyonlarda kaymakamlığın denetiminde sökülecek, bayilerden tüketiciye ulaşımı ise belediye zabıtası kontrolünde yapılacak. Bu sırada düzeni sağlamak için de jandarma ve polis görevlendirilecek.

Devlet Planlama Teşkilatı petrol sorununun çözümü için çalışmalar yapmaya başladı. DPT İktisadi Planlama Daire Başkanı Oktar Türel başkanlığında yapılan çalışmaların bir süre sonra tamamlanarak hükümete tavsiye olarak sunulacağı bildiriliyor. Hükümetin petrol ürünleri sıkıntısı nedeniyle önlem alma yetkisini valilere bırakmasından sonra gereğince çalışma yapılmaması, ya da yapılan çalışmalardan alınan sonuçların etkin olmaması nedeniyle hükümet planlamadan Türkiye çapında bir önlemler paketi hazırlanmasını istedi.

DPT'nin henüz sonuçlanmamakla birlikte hükümete önereceği tedbirler paketi içinde tüm ülkede petrol ürünlerinde kısıtlamalar yapılmasını isteyecektir. Planlama yetkilileri IMF ile yapılan anlaşma sonucu Türkiye'ye gelmesi olası paranın tümünün petrole harcanmasına karşı çıkmaktadırlar. Petrolün son günlerde varilinin spot alımının 50 dolara yükselmesinin de bu tavrın takınılmasında önemli bir etken olduğu bildiriliyor.

Akaryakıt dağıtımı konusunda Ankara Vali Yardımcılarından Nusret Saygı'nın başkanlığında yaklaşık dört saat süren bir toplantı yapıldı, Hiç bir somut sonucun alınmadığı bildirilen toplantıda Ankara Valiliği yetkilileri akaryakıt dağıtımı konusunda çeşitli öneriler getirdiler. 20'den fazla temsilcinin katıldığı görüşmede öneriler üzerinde bir anlaşmaya varılamadı. Çalışmaların önümüzdeki günlerde devam edeceği ancak toplantı gününün henüz saptanmadığı bildirildi.

Ankara Valiliği, Ankara Belediyesi, Tanzim Satış Mağazaları Müdürlüğü, Terminal Müdürlüğü, Kamyoncular Derneği, Petrol Ofisi Ankara Bölge Müdürlüğü yetkilileri toplanarak dört saat süren bir görüşme yaptılar. Ankara Valiliği akaryakıt dağıtımı konusunda ticari plakalı araçlara bazı benzin istasyonları ayrılması ve aralarında resmi kuruluşların da bulunduğu bazı kurumlara öncelik tanınması konularında öneriler getirdi. Toplantıya katılan kuruluşlar öncelik tanınacak kuruluşlar konusunda anlaşamadılar. Petrol Ofisi Ankara Bölge Müdürü Kadir Berk çalışmaların devam edeceğini ancak ikinci toplantının ne zaman yapılacağının saptanmadığını söyledi.

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da) kabul edilen ortak yardım boyutunun şimdiye kadar herhangi bir ülke için söz konusu olduğunu sanmadığını belirtti. Ecevit yapılması öngörülen 906 milyon dolarlık yardımın artmasının beklendiğini hatırlatarak, bunun 661 milyon dolarının doğrudan doğruya program kredisi olarak verileceğini söyledi. 245 milyon dolarının ise belirli ülkelerden alınacak dış alım kredisi olarak verileceğini bildiren Ecevit, Dünya Bankası'nın vereceği krediler ve IMF ile varılacak anlaşma sonucu alınacak kredilerin de eklenmesi sonucu, toplam olarak bu yıl 1 milyar 750 milyon dolarlık bir kredi sağlanabileceğinin anlaşıldığını söyledi. Ecevit yardımların zamanında gerçekleşmesinin ve gecikmeden gelmesinin yararlılık bakımından büyük önem taşıdığını belirterek banker kredileri ve DÇM'lerle ilgili borçların önemli bir bölümünün ertelenme olanağının sağlandığını söyledi. 2 milyar 400 milyon dolarlık bir borç ertelenmesi öngörüldüğünü bildiren Ecevit, «Böylelikle Türkiye'ye bu yıl borç ertelemeleriyle birlikte yaklaşık 4 milyar dolarlık yeni olanak sağlanmış olacaktır» dedi.

İşgüzar'dan boşalan bakanlığa şimdilik bir atama yapılmasının sözkonusu olmadığını, Mete Tan'ın vekalet etmeye devam edeceğini bildiren Başbakan, petrol sıkıntısının yalnızca Türkiye'de görülmediğini söyledi. Akaryakıt dağıtımı ve kullanımı konusunda belirli önlemler alınması çalışmalarının sürdürüldüğünü bildiren Başbakan «Sanayimizin fuel-oil ya da mazot kullanmak yerine, kömür kullanması için gerekli hazırlıklar yapılmaktadır» dedi.

Ecevit bir gazetecinin İşgüzar'ın istifasında kendisinin de baskı yaptığı yolunda gazetelerde yeralan haberleri hatırlatması üzerine, İşgüzar'ın bağımsız bazı milletvekilleri ile görüşmeler yaptıktan sonra istifaya karar verdiğini, kendisinin bu konuda herhangi bir baskı yapmadığını söyledi.

U-2'ler konusunda yeni bir gelişme olmadığını belirten Başbakan, Carter ve Schmidt'in Türkiye'ye yardım verilmesini istediklerini hatırlatan bir gazeteciye da «bunun her iki dost ülkenin önde gelen devlet adamlarının sayın Başkan Carter'in ve sayın Başbakan Schmidt'in Türkiye'ye gösterdikleri iyi niyetin yeni belirtisi olarak görüyorum» yanıtını verdi.

Ecevit Türkiye'nin yağ üretim olanaklarının sürekli gelişmekte olduğunu belirterek yağ sıkıntısının bu yıl da önlenebileceğine inandığını söyledi. Ecevit yağ sıkıntısının giderilmesinde gerekli dövizin tahsisinde bir sorun olmayacağını belirtti.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü: ... ... Tamer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Katı 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.:5 No: 510 Konak
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ... Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd. Şti. Matbaası
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun /cm): 300 TL. - 4-6 sayfalar (sütun/cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun/cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 200 DM., 6 Aylık 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 dolar.

Altı Gün Savaşının 12.yılında Ortadoğu Semineri bugün yapılıyor

● Barış Derneği tarafından düzenlenen seminere, Büyükelçi Dikerdem, Prof. Dr. Ataöv, Dr. Gürel ile dış politika yazarı Ali Sirmen ve gazetemiz yazarları Hüseyin Baş ve Bilge Dicleli de konuşmacı olarak katılıyor...

İstanbul, (POLİTİKA) — Ortadoğu savaşının 12. yıldönümü nedeniyle Barış Derneği tarafından düzenlenen «Altıgün Savaşının 12. Yılında Ortadoğu» konulu seminer bugün Tepebaşı Etap Oteli Konferans salonunda yapılıyor.

Barış Derneği Genel Başkanı ve Büyükelçi Mahmut Dikerdem, Prof. Dr. Türkkaya Ataöv, Dr. Şükrü Gürel, Ali Sirmen, Hüseyin Baş ve Bilge Dicleli'nin konuşmacı olarak katılacağı konferansa Ortadoğu'ya ilişkin çeşitli tebliğler sunulacak.

Topkapı Şişe Cam'da TİKP ve MHP işbirliği yapıyor

BÖLÜCÜLÜĞE KARŞI BİRLİK
TEMSİLCİ ADAY LİSTESİ

ASİL ADAYLAR	SERVİSİ
1-Ali Sırlı (MHP)	
2-Bülent Sümer (TİKP / MHP)	
3-Arif Balaman	
4-Oruç Yiğitim	
5-Turan Yağmur (TİKP)	
6-Kazım Kılıç (TİKP)	
7-Mehmet Ezer	
YEDEK ADAYLAR	**SERVİSİ**
1-Mustafa Teker	
2-Mehmet Gezmişoğlu	
3-Ahmet Dede	

● İşçiler liste üzerinde TİKP ve MHP'lileri böyle işaretlediler..

İstanbul, (POLİTİKA) — DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası'nın yetkili olduğu Topkapı Şişe Cam Fabrikası'nda işyeri temsilcilik seçimlerine TİKP yanlıları ile MHP yanlılrai «Bölücülüğe Karşı Birlik» listesinde yeralıyorlar.

2 Haziran Cumartesi günü iki listenin aynı sayıda oy alması nedeniyle seçimlerin 16 Haziran günü yapılması kararlaştırıldı. Seçimlere «Bölücülüğe Karşı Birlik» listesi ile katılanlardan Baştemsilci adyı Ali Sırlı'nın ÜGD üyesi olduğu belirtilirken, aynı listede yeralanlardan Turan Yağmur ve Kâzım Kılıç'ın TİKP yanlısı oldukları bildirildi. Ayrıca listede temsilci adayı olarak yeralan Bülent Sümer'in de zaman zaman TİKP'yi, zaman zaman da MHP'yi savunduğu işçiler tarafından belirtiliyor.

Yılda 183 bin öğrenci geliyor

Özel dershane ve okullar bir yılda 14 milyar lira kazandı

● Özel ve yabancı bir ilkokul bir öğrenciye 135 bin liraya mal oluyor

● Orta ve Lise öğreniminin bir yıllık tutarı yatılı için 26 bin lira oluyor

İstanbul'da faaliyet gösteren özel dersanelerin, özel Türk ve yabancı okulların, çeşitli adlar altında açılan kursların öğrencilerden bir yıl içinde 14 milyar lira gelir elde ettikleri öğrenildi. Bu dersane, okul ve kurslardan bir yıl içinde 183 bin öğrenci geçti.

Yapılan hesaplamalara göre özel Türk ve yabancı okullarda çeşitli adlar altında alınan yardımların ve özel kursların dışında, ilk öğrenim, bir öğrenci için en az 130 bin liraya mal oluyor. Ortaokul ve lise öğreniminin parasal karşılığı ise en az 180 bin lirayı buluyor. Bir öğrenci velisi ilkokullara, gündüzlü ise yıllık 13 bin lira, yatılı ise 26 bin lira ödüyor. Orta ve lise öğrenimlerinin yıllık fiyatı, gündüzlü 16 bin, yatılı 26 bin liradan başlıyor.

Bu ödentilerin dışında, yabancı okullar zaman zaman öğrenciden çeşitli yardım taleplerinde bulunuyorlar. Ayrıca bir üst sınıfa geçmenin anahtarı ise çoğu zaman yabancı hocalar oluyor. Yabancı hocalar, ders saatlerinin dışında açtıkları kurslara öğrencilerinin çoğunu çekme olanağı buluyorlar. Bu kursların saat ücretleri 130 lira ile 1000 lira arasında değişiyor. Böylelikle paralı öğrenimin fiyatı, görülen rakamın birkaç kat üstüne çıkıyor.

Eğitim uzmanları, «başarılı olabilmek için» paralı öğrenimin zorunlu hale gelmesinin, dar gelirli kişiler açısından büyük bir haksızlık yarattığını kaydederek, gerek yabancı okul, gerek özel okul, gerekse üniversite sınavlarına eşit koşullarla girilmediği görüşünde birleşiyorlar.

YABANCI OKULLAR VE EĞİTİM SÖMÜRÜSÜ İLE İLGİLİ HABER VE YORUMLAR 4. SAYFAMIZDA

ODTÜ'de eğitimi engelleyen baskılara son verilmesi istendi

● Ankara'da 7 demokratik kuruluşun genel başkanları Ecevite mektup gönderdi

Ankara (POLİTİKA) — Ankara'da 7 demokratik kuruluşun genel başkanları Başbakan Bülent Ecevit'e bir mektup göndererek ODTÜ'de sınavlar döneminde eğitimi aksatmaya neden olabilecek baskı ve girişimlerin önlenmesini istedi.

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu, TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk, TÜMÖD Genel Başkanı Türker Alan, Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı İbrahim Açan, TÜMAS Genel Başkanı Mehmet Ali Toran, Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız ve ODTÜ Öğretim Üyeleri Derneği Başkanı Ersin Tulunay Ecevit'e gönderdikleri mektupta öğrencilerin, can güvenliği ve öğrenim özgürlüğünün bulunduğu bir ortamda sınavlara girmesi duyarlılığını hükümetin göstereceğine inandıklarını belirtti.

Öğrenci Temsilciler Konseyinin yasal bir kuruluş olmasına karşın kamuoyunda üniversite yapısına yabancı bir kuruluş olarak gösterilmeye çalışıldığı belirtilen mektupta şöyle denildi:

«18 ay gibi uzun bir süredir eğitimi aralıksız olarak sürdürebilen tek üniversite olmasına karşın ODTÜ üzerinde son zamanlarda yoğunlaşan baskılar eğitimin aksamasına neden olabilecek düzeylere varmaktadır. ODTÜ öğrencilerinin yasal temsilcisi Öğrenci Temsilciler Konseyi üniversitenin bir organı olmasına karşın kamuoyunda üniversite yapısına yabancı bir kuruluş olarak gösterilmeye çalışılmaktadır. Öğrenci Temsilcileri Konseyi'nin yöneticilerinin gizli örgüt kurma suçundan tutuklandıkları hatırlardadır.

Sümerbank'ın 15 satış yerinde grev başladı

● Bank-Sen, anlaşma sağlanmadığı takdirde grevin 81 işyerine yaygınlaştırılacağını açıkladı

İstanbul, (POLİTİKA) — DİSK'e bağlı Bank-Sen Sendikası Sümerbank'ın İstanbul, İzmir ve Bursa'daki 15 satış mağazasında grev uygulamasına başladı.

Bank-Sen tarafından yapılan açıklamaya göre Sümerbank işvereni ile yürütülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamadı ve Sümerbank'ın toplam 81 işyerinde grev kararı alındı.

Bank-Sen Sendikası, grevin kademeli olarak dün sabahtan itibaren 14 işyerinde uygulanmaya başlandığını, anlaşma sağlanmaması halinde de grevin 81 işyerinde yaygınlaştırılacağını açıkladı.

Bank-Sen tarafından dün greve başlanan işyerleri şöyle:

«İstanbul'da Kartal, Harbiye, Üsküdar, Kadıköy, Bahçekâpı, Beşiktaş, Sümerbank satış mağazaları, Bahçekapı'daki Sümerbank Müessese Müdürlüğü, Beşiktaş Sümerbank Toptan Satış Mağazası, Beşiktaş'taki Sümerbank Bölge Müdürlüğü, Bursa'da Sümerbank Toptan ve Perakende Satış Mağazaları, İzmir'de; Karşıyaka, Konak Sümerbank satış mağazaları ve Kemeraltı Toptan Satış Mağazası.»

Bank-Sen'in dün Sümerbank'ın İstanbul'daki toptan satış mağazalarında grev uygulamaya başlaması ile Sümerbank mallarının Marmara Bölgesine dağıtımı durdu.

Bank-Sen ile Sümerbank arasında sürdürülen görüşmelerde ücret artışı, kıdem zammı, kıdem tazminatı ve haftalık çalışma süreleri konularında anlaşma sağlanamadığı bildirildi.

Bank-Sen Genel Sekreteri Yücel Çubukçu grevle ilgili açıklamasında Sümerbank işverenin Bank-Sen'in örgütlenmesine karşı çıktığını bildirerek, «Ban-Sen'in politikasını savunan ve ona sahip çıkan Sümerbank emekçileri, işverenin her türlü oyununu boşa çıkararak, Sümerbank'ta uzlaşmacılığın, sarı sendikacılığın dikilemeyeceğini gösterdi» dedi.

ÖZETLE

Genç Öncü'nün aranması kınandı

ANKARA — Genç-Öncü Derneği tarafından yapılan bir açıklamada dernek genel merkezinin sivil polislerce hiçbir gerekçe gösterilmeden aranması kınandı ve «derneğimizin aranması ve iki yöneticimizin gözaltına alınması tümüyle yasa dışı ve keyfi bir uygulamadır» denildi. Yapılan açıklamada Genel Başkan Abdurrahman Atalay ve Merkez Yürütme Kurulu üyesi Gürbüz Özaltınlı'nın dernekte yapılan aramadan sonra «bilgilenme» için emniyete götürüldükleri, daha sonra da Sıkıyönetim Komutanlığının istemiyle gözaltına alındıkları ifade edildi.

Petkim-İş Cihan Batarya'da sözleşme yaptı

İSTANBUL — DİSK'e bağlı Petkim-İş Sendikası Toplusözleşme Dairesi Başkanı Eşref Okumuş yazılı bir açıklama yaparak İstanbul'da kurulu Cihan Batarya işyerinde sözleşmenin bağıtlandığını bildirdi. 1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kabul edildiği toplusözleşmeyle işçilerin saat ücretlerine 20-22 TL. arasında zam yapıldı. İşçilere çeşitli sosyal ve ekonomik hakların da sağlandığı toplusözleşmeyle ayrıca işçilere yemekhane ve dinlenme yerinin tahsis edilmesi kararlaştırıldı.

ÜSS sınavları protesto edilecek

ZONGULDAK — 15 Haziran Cuma günü yapılacak olan Üniversitelerarası Seçme Sınavlarını protesto etmek için 15 Haziran saat 14'de «Gençliğe can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü» mitinginin yapılacağı bildirildi. İlerici Gençler Derneği (İGD) öncülüğünde yapılacak olan mitinge Zonguldak ve ilçelerindeki İGD Şubeleri ve Üniversitelerarası Seçme Sınavına katılmak üzere Zonguldak'a gelen öğrencilerin katılacağı öğrenildi.

Demir çelik sempozyumu düzenlendi

İSKENDERUN — TMMOB Metalurji Mühendisleri Odası ve işyeri temsilcileri tarafından düzenlenen İskenderun Demir Çelik Sempozyumu başladı. TMMOB'ne bağlı odaların bazı yetkilileri ve teknik elemanlarla işçilerin katılacağı sempozyum, İSDEM' yatırımlarının irdelenmesi konusu üzerinde çalışmaların tamamlanmasından sonra sona erecek.

İTO Başkanı şeker pancarına 125 kuruş taban fiyatı istedi

İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nuh Kuşçulu dün basına yaptığı açıklamada şeker pancarı taban fiyatının 125 kuruş olmasını önerdi.

İstanbul Ticaret Odasınca, Türkiye ekim alanının yüzde 60,4'ünü oluşturan 9 ilde yapılan araştırma sonucunda şeker pancarının bir kilogram maliyetinin 103 kuruş olarak belirlendiğini, geçen yılın 75 kuruşluk maliyetine göre maliyetlerde yüzde 36.8 bir artış görüldüğünü ifade eden Kuşçulu, «yüzde 20 kâr oranı uygulandığında yüzde 16 şeker varlığına göre 1979 yılı şeker pancarı destekleme alım fiyatının 125 kuruş olarak saptanması uygun olacaktır» dedi.

Moda Deniz Kulübünde uyarı grevi sürüyor

İstanbul (ABC) — Moda Deniz Kulübü'ndeki grevi uyarı niteliğinde başlattıklarını açıklayan OLEYİS Sendikası ilgilileri, turizm mevsiminin başladığı şu günlerde İstanbul'daki 19 turistik işyerinde greve her an başlanabileceğini bildirdiler.

OLEYİS yetkilileri, B. Tarabya Oteli, Maçka, Carlton, Sheraton, Intercontinental ve Çınar otellerinde her an greve başlayabileceklerini ifade etmişler. OLEYİS ayrıca Timlo Turistik Tesisleri, Beyoğlu ve Kadıköy Büyük Kulüp, Türen Sahil Oteli Tesisleri, Kilyos Turistik Tesisleri, Turizm Bankası İstanbul İrtibat Grup Başkanlığı, Kongre Sarayı İnşaat Kontrol Amirliği, Sultanahmet Işık Gösterileri Amirliği, Turban Yeşilköy, Karaköy ve Sirkeci Döviz Bürolarında da grev kararı alındığını ve yasal sürenin Pazartesi günü dolacağını, bu işyerlerinde son ana kadar bir anlaşma sağlanamazsa Pazartesi gününden itibaren her an grev uygulamasına geçileceğini söylediler.

TRT-VAR-DER: «Barbaros Aykol son acımız olsun»

Tüm Radyo Televizyon Yayıncı, Vardiyalı Nöbetli Çalışanları Derneği (TRT-VAR-DER), TRT'de çalışan tüm naklen yayın ekiplerinin, kameramanların, spor spikerlerinin link ve role istasyonları çalışanlarının, her an Barbaros Aykol'un akibetine uğruyabileceğini bildirdi.

TRT-VAR-DER açıklamasında «Barbaros Aykol'un ölümünden duyduğumuz üzüntüyü belirtir, ailesi, tanıyanları ve TRT çalışanlarına başsağlığı dilerken Barbaros Akyol'un son acımız olmasını istiyoruz.»

«Bir Gazetecinin Serüvenleri» dizisinin yapımcısı Çeşme'de

Televizyonda ilgi ile izlenen «Bir Gazetecinin Serüvenleri» dizisinin yapımcısı Nicolas Gage, tatilini eşiyle birlikte Çeşme'de geçiriyor.

Bir milyon tirajlı New York Times Gazetesinin Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs temsilciliğini yapan Micolas Gage, «Bir Gazetecinin Serüvenleri» dizisinin son bölümünü, Çeşme'de seyrederken «Bizim Mayk hemen de Türkçe öğrenmiş. Gider gitmez onu Türkçe sözlerle kutlayacağım.» dedi.

TRT Program·Haber·Eleştiri

TRT'de yeni düzenlemeden ne bekleniyor?

● REORGANİZASYON (YENİLEME) ÇALIŞMALARININ TARTIŞILMAYAN TEK YANI KARATAŞ DÖNEMİNDE ATANAN 2 BİN 300 KİŞİ KONUSU

TRT'deki ilerici yayıncılığa düşman bir yayın politikası izleyen yöneticiler, bir yandan da kendi politikalarına süreklilik kazandıracak olan tedbirleri arıyorlar.

Köylü sorunlarına ve işçi sınıfına mikrofon uzatmayan TRT yönetimi, özellikle televizyonun çatısını dağıtıcı bir öneriyle yaklaşıyor konuya. Bu öneri gerçekleşirse TV'de üretim daha da zorlaşacak. Düşünülen reorganizasyona göre 5 genel müdür yardımcılığı getiriliyor. Bunlar haber, idari, teknik, planlama ve program başyardımcılıkları olacak. Ayrıca TV Kurumu, kendi içerisinde 4 daire başkanlığına ayrılarak ilgili yardımcılıklara bağlanacak. TV'deki idari, teknik, planlama ve program daire başkanlıklarının kurulmasıyla, TV'nin yapısı büsbütün bürokrasiye boğulacak.

Bilindiği gibi reorganizasyon, bilimsel bir yenileme çalışmasıdır. Reorganizasyon çalışmalarının tartışılmayan tek yanı, Karataş döneminde atanan 2 bin 300 kişi konusu. Bu MHP yanlısı 2 bin 300 kişinin atamasının altında Cengiz Taşer'in imzası bulunuyor. Diğer yandan Meclis tarafından onaylanmayan hesaplar konusu ortada. Bütün bunların yasallaşması gerekiyor. Reorganizasyonla Devlet İstatistik Enstitüsü'nden naklen geldiği görülen, ancak İstatistik Enstitüsünde çalışmayan Karataş dönemindeki atamalar ne olacak? Meşrulaşacak elbette.

TRT ÇALIŞANLARI İÇİN TRT-DER TÜKETİM KOOPERATİFİ AÇTI

TRT'nin 15. kuruluş yıldönümü nedeniyle TRT-DER Ankara'da kurum çalışanları için bir tüketim kooperatifi açtı. Kooperatifte piyasada bulunmayan her türlü mal mevcut.

15 yıldır çalışmalarını sürdüren TRT'de ilk kez kurulan tüketim kooperatifinin açılışını yapan TV Daire Başkanı Yılmaz Dağdeviren «TRT çalışanlarının bu dayanışmasını sevinçle karşıladık. Kurum olarak elimizden gelen her türlü yardımı yapmaya her zaman hazırız» dedi.

İkiyüz kişinin ortak olduğu tüketim kooperatifi, TRT Genel Müdürlüğü yanındaki kuruma ait bir binada açıldı. TRT-DER Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Kaya, tüketim mallarının KÖY-KOOP, Süt Endüstrisi Kurumu TANSA, gibi kuruluşlardan temin edildiğini belirterek şöyle dedi:

«Kurum çalışanları için açmayı düşündüğümüz bu tüketim kooperatifinin çalışmaları iki aydır sürüyordu. Derneğimiz ve TRT çalışanlarının yardımıyla oluşturduğumuz bu tüketim kooperatifinin şu andaki anaparası 200 bin lira, ancak bunu daha sonra ihtiyaç oranında genişleteceğiz. Şu anda kooperatifimizde piyasada bulunmayan her türlü ihtiyaç maddesi mevcuttur.»

RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT-1

10.01 Arkası Yarın
13.00 Haberler
16.20 Halk Müziği Sanatçılarımız
20.15 Çocuklarımız
21.02 Türk Hafif Müziği
21.30 Türk Halk Müziği
01.05-05.00 Geceyarısı Programı

TRT-2

8.02 Gün Başlıyor
10.10 Türk Hafif Müziği
11.00 Bilim, Kurgu ve Müzik
13.30 Halk Ozanları
14.00 Öğretmenler Odası
16.20 Arkası Yarın
20.30 Haftanın Ülkesi

TRT-3

9.03 Merhaba
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Müzik Köşesi
18.00 Gençler İçin
20.00 Dünden Bugüne
21.00 Günümüzde Caz

PROGRAM

16.30 Sınava Doğru
17.00 Haberler
17.05 Evdeki Doktor
17.30 Flipper
18.00 Hava Harp Okulu
18.30 Hayvanat Bahçesi
19.30 Logan'ın Kaçışı
20.30 Haberler
21.15 Beş Dakika
21.20 Yerli Dizi HAYATIM ROMAN
22.15 Zaman Zaman İçinde

Halit Kıvanç'ın sunduğu ve Müzik Eğlence Yayınları Şubesince hazırlanan programda Asım Yücesoy, Mülkiye Toper, Bilge Pakalınlar, Nihal Erkutun, Işıl Yücesoy, Atila Yelken, Yaşar Güvenir, Neriman Tüfekçi, Nida Tüfekçi ekrana geliyor.

23.15 Baretta
24.00 Haberler

YARINKİ TV PROGRAMI

10.30 — Sınava Doğru, 11.00 — Tatil Sineması (Şaşkın Baba), 13.00 — Tele Pazar, 19.10 — Müzik, 19.30 — Lorel Hardy, 20.00 — Isırgan Otu, 20.30 — Haberler, 21.15 — Yaşayan Atatürk, 21.30 — Saz Eserleri, 21.35 — Mc Coy, 22.45 — Bir Konser, 23.10 — Haberler.